

A. B. STRIMAILIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

No. 9.

New York, March 3 (Kovo), 1911.

VOL. IV.

Entered as second-class matter November 28, 1910, at the post office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
At 307 W. 30-th St. New York City.
S. Astramskas Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES.

In the United States..... \$1.00
To Foreign Countries \$2.00

All communications should be addressed:

"TEVYNĖ", 307 W. 30-th St.,

New York City.

Išleidžiama Susivienyimo Lietuvių Amerikoje
kas penktadienis.

S. Astramskas, Administratorius.

PRENUMERATA METUI:

Suvienytose Valstijose..... \$1.00
Kitose viešpatystėse..... \$2.00

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:

"TĖVYNĖ", 307 W. 30-th St.,

New York City.

20 metų senas laikraštis

"LIETUVA"

Išėina kas Pėtnyčia Chicago, Ill.

Laikraštis "Lietuva" 8 puslapių, didelio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomenės pilnas naujausių ir tikriausių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasviečio, ypač iš didžiausio svieto miesto Chicagos, kuriam gyvena apie 60.000 lietuvių ir turi šimtus visokių pašelpinių, teatrališkių, bizniškių ir kitokių draugysčių.

"LIETUVOS" prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos: **metams \$2.00, pusei metų \$1.00.**

Kanadoj ir Mexike: **metams \$2.50, pusei metų \$1.25.**

Rusijoje, Lietuvoje ir kitose užrubežinėse viešpatystėse: **metams \$3.00, pusei metų \$1.50.**

Užsirašyti "Lietuvą" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Lietuvą" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pašto Money Orderį arba pinigais registruotame laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šitaip:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

RAŠYK tuojaus, o gausi vieną "Lietuvos" numerį ant pažiuros dykai.

Užsirašykite "Aidą"!

Mėnesinį Literatūros Žurnalą.

Adresas: 703 Bank St., Waterbury, Conn.

(9)

Tik per 40 dienų už \$3.00.

1. Biblija tai yra visas šventas raštas seno ir naujo testamento, verstas į lietuvišką, lotyniškais raidėmis ir išnaujo peržiūretas Berlyne 1908 m., 848 ir 279 puslapių, viso 1127 pusl. drutais skuriniais apdarais. Prekė \$3.00

2. Gražiausios lietuviškos pasakos. Puslapių 170. Prekė 50c.

3. Naujos ir gražios dainos, naujai sutaisytos su puikiais gaidomis. Puslapių 160. Prekė 50c.

4. Žodynas arba greičiausias pamokintojas angliškos kalbos. Prekė 35c.

5. "Visuomenė", mėnesinis laikraštis, išėina Vilniuje, knygos formoje, kaina už 3 mėnesius 65c.

Viso bus \$5,00

Kas paims visas augščiau minėtas knygas sykiu, tam atiduosiu už \$3.00 tik per 40 dienų. Adresuokit taip:

K. J. INTAS,

(8)

P. O., Box 1724,

New York, N. Y.

A. Ramanauskas

Bankierius, Agentas ir Notarijus.

Pirma ir vienatinė mano lietuviška Banka Massachusetts Valst. po kiau cija valdžios. Priimu pinigus į depositus ir nuošimtį moku gerą. Visokius pinigus mainau.

ŠIFKORTES: Jau keturi metai, parduodu į Lietuvą ir iš, taipgi į visas dalis svieto ant greičiausių Expresavų ir pačtinių laivų visų Kompanijų, taipgi Konsulio pašportus parupinu. Pasazierius paimu iš vietos ir pristatau į visas Suvien. Valst. Vietiniai ir aplinkiniai lietuviai yra manim užganėdinti.

SIUNČIU pinigus į visas dalis svieto pagal kasdieninį kursą, labai greitai ir užtikrinančiai. Siuntėjas gauna žinią kada pinigai pribuvo į pačtą.

NOTARIJUŠAS: Darau visokius dokumentus ir doviernastis. Visoki darbą agentūros atlieku užtikrinančiai, nes ant to prisirengęs: (dirbau 12 m. kanceliarijoj Rusijoje, mokinausi Valparaiso Univ., išdaviau ekz. į Kastl Garne ir esmiu Pačto Superit. sk. 12). Meldžiu visų kreiptis raštu, o atsakymą apturėsite teisingą.

A. Ramanauskas,

101 Oak Street,

Lawrence, Mass.

NAMINĖ MOKYKLA

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityt ir rašyt be mokinio 15c.
ARITMETIKA mokintis rokundų be mokinio su paveiklais (apdaryta) 35c.
NAUJAS BUDAS mokintis rašyt be mokinio 10c.

Pinigus siųskite šiuo adresu:
P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiškos popieros. 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstijų ukėsu. Kur ir kada galima paduot prašymą. 4 Ką turi žinoti pakol gausi ukėsiškos popieros. 5 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Kągelė kozmam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. **Kaina 25 centai.** Pinigus ir laiškų siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
 Clerk of Court, **POTTSVILLE, PA**

Tel. Yards 2139 Tel. Canal 2190.

J. P. Rashinskas

Narys S. L. A.
Fotografistas

Išdirba visokias Fotografijas puikiai ir už savo darbą gvarantuoja
 Turi dvi puikiai įrengtas Galerijas

3213 So Morgan St. Chicago, Ill.
665 West 18th St.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULATIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val.; Nuo 7 iki 9 vakare.

495 Broadway, So. Boston, Mass.

R. H. Morgan

Išdirbėjų bendrovė
 ženklai, kepurės, šarpos, vėliavos, antspaudos (pečėtys) ir tt. Reikalaukite katalogo su prekėmis.

13 N. Main St.,
SHENANDOAH, Pa

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS SALIUNAS

Užlaiko šaltą alų, gardžių arielką, kvepančius turkiškus cigarus, ir inportuotus gėrymus. Čia atsilankę lietuviai ras mandagius patarnavimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite pas:
Cezara Vaszkeliaviczui,
124 Millbury St., Worcester, Mass.

Lietuvi, mokinkis fotografijų amato

Dabar geriausia proga, nes išmokinsiu už dyką. Platesnių žinių klausk per laišką arba ateik pats po šiuo antrašu:
 Jos. Shukis, 20 E. Market st., Wilkes Barre, Pa.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyrų.
265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.
 (tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)
 VALANDOS: nuo 8-10 ryte; nuo 2-3 po piet; nuo 7-9 vakare.
 TELEPHONAS GREENPOINT 8.

LIETUVIŲ UŽEIGA PAS P. CZAPLIKA

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, ėlius, visada švieži, vynai ir visokie likeriai geriausi. Visokius gėrymus veseilioms, krikštynomoms ir šiaip baliams, siunčiame į namus. Visada gerai.
117, 119 & 121 A St. So. Boston, Mass.

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdzia. Užlaikau svetainę mitingams ir veseilioms. Iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas
26 Broad St. New Britain, Conn.
 Telephone No. 550.

Jurgis Stanaitis

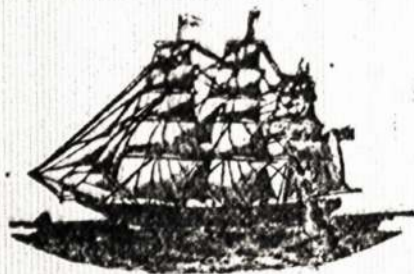
Vienintelis lietuvis PHOTOGRAFAS S. Boston'e kurs artistišškai atlieka darbą, padarydamas paveikslus kaip grupų, taip ir pavienių ypatų. Lietuviai! Atminkite, jog su reikalais visuomet reikia kreipties prie savojo po šiuom adresu:
453 A W. Broadway, So. Boston, Mass.

Gendroliaus Agentura

Mēs uzrašom visus einančius Liet. laikraščius, užlaikom visokios ytalpos knygas, visados turime visų išleistų žodinėlių ir duodu visiems, kurie užsirašys "Lietuvą", "Vienybę Lietuvinkų", "Kataliką" puikią (\$1.50) maldų knygelę ar \$1.00 vertės knygą, norėdamas kad naudotusi iš progos ir daugiausiai užsirašytų laikraščius.

Taipgi mēs parduodam Laivakortes į Lietuvą ar iš Lietuvos ir iš kitur, kur kas norėtų atvažiuot ar išvažiuot, turime linijas kuriom perplaukia greitu laiku per jures, kas palengvina kelionę. Už teisingumą ir greitumą nerugosite. Pas mus pinigai nueis greičiausiai, nes mēs su kitų pinigais nedarom biznio. Reikale užprašom visus

N. GENDROLIUS,
224 Athens Street, South Boston, Mass.

Gelzkelio laikrodėlis su 21 akmenu

rankinėle užsukamas ir užstatomas: vyriško ir moteriško didumo. **Apleisti auksu ant 20 metų** dubultavi dangteliai-viršai, puikiai išpjaustytas. **Absolutiškai tikras** laiko rodytojas, ypač prietaikytas prie gelzkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. **Gvarantuotas ant 20 metu.** Ypatinga dovana: mes pasiūšime tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D. **\$5.75** ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, **nemokekite nei vieno cento.** Atminkite, jūs panašiai užmokėtumete už tą patį laikrodį \$25.00, pirkdami nuo kokio besąžiniško parduotojo. Labai puikus **AUKSU** aplietas **LENCIUGELIS** su prikabaliuku už **DYKĄ** prie kiekvieno laikrodžio.
Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago.

Norintiems pastoti S. V. piliečiais.

Norintieji pastoti Suvienytų Valstijų piliečiais visi turi savo pavieto sude (court) išsiimti pirmąsias pilietiškas popieras, angliškai vadinamas *Declaration of Intention to become a citizen of the United States*.

Bet, einant į sudą imti pirmąsias popieras, *butinai* reikia žinoti laivo vardas, ant kurio atkeliavote į Suviehytas Valstijas, ir laikas atkeliavimo, nes, nepasakius laivo vardo ir laiko atkeliavimo, negausite pirmųjų popierų.

Daugelis žmonių nežino—užsimiršta laivo vardą ir laiką atkeliavimo, ir tokie tai niekad nepastos piliečiais, visados bus skaitomi svetimšaliais čionai. Nors neatsimintumėt laivo vardo, bet žinotumėt atkeliavimo laiką—dieną mėnesio ir metus, tai laivo vardą ir tikrą laiką laivo atplaukimo galima sužinoti kaslegarnėse, miestuose, į kuriuos tokie laivai atplaukia: Baltimore, Boston, Philadelphia arba New York. Todėl reikia parašyti laišką kaslegarnių viršininkams (komisoriams), paduodant laiką atkeliavimo ir parašant, kokiam mieste sėdote ant laivo—iš kur išplaukėte—ir prašyti suteikimo laivo vardo ir tikro laiko atkeliavimo, ką viršininkai suteiks dovanai.

Bet didžiausia bėdasu mūsų lietuviais tai mainymas pavardžių, pagal kurias niekas negali surasti tokių ateivystės užrašuose. Paveikslan: mūsų Povilas Žekas, keliaudamas Amerikon, pasisako esąs Pawel Zekoski, o vokiečių agentas užrašo jį Paul Sekoski,—tokiam atvėjyje Povilo Žeko nieks nesuras. Todėl visados reikia paduoti vardus ir pavardes taip, kaip vadinotės laike atkeliavimo.

Rašant laiškus ateivystės komisoriams, galima rašyti lietuviškai arba angliškai, ir, jeigu atkeliavote per Baltimorę, tai adresuokit šitaip:

Hon. Commissioner of Immigration,
Baltimore, Md.;

o jeigu atkeliavote per New York'ą, tai adresuokite šitaip:

Hon. Commissioner of Immigration,
Ellis Island,
New York.

Nejaugi?

“Tėvynės” 7 No. tilpo p. J. Laukio “Atsišaukimas į visuomenę”, kuriame jis kviečia “T.” skaitytojus padėti jam išleisti jo išverstą dr-o Zell'io knygą “Gyvulių protas” ir “Dievystės idėjos išsivystymas”, knygutę, parašytą pagal prof. Grant-Alleną.

Žinodamas p. Laukio darbštumą, nei kiek neabejoju, kad tas darbas bus puikiai atliktas. Tik mano galvoj kyla klausimas, kodėl tas dvi knygas negali išleisti T.M.D.? Juk jos lietuviams labai yra naudin-

gos. Juk T.M.D. kieno-kieno, bet savo literato raštus (ir dar taip naudingus) galėtų išleisti, tuom labiau, kad p. L. yra jos Literatiško Komiteto narys ir redaktorius. Jeigu atsišauktu koks ten X, Y ar Z, tai kas kita: jie niekam nežinomi ir neturi savo valdžioj tokių organizacijų, kurios leistu raštus, bet dabar...

Nejaugi T.M.D. neišgali išleisti nei tųdviejų naudingų knygutėjų? Nejaugi T.M.D., bestatydama Kurdirkai paminklą, taip labai nusilpnėjo? Nejaugi atsišaukimas T.M.D. redaktoriaus liudija, kad T. M. D. *tik giriiasi savo patrijotiškais jausmais?*

Bet pakaks klausimus bestačius: gal p. Laukis tik paprastai susipyko su T. M. D. šulais, bet visgi malonu butu užganėdinti savo žingeidumą. Z.

Red. prierašas. P-as Laukis nesusipyko su T. M.D. šulais ir visai nesikreipė į T.M.D. Nesikreipė gi dėlto, kad jau buvo už jį pirmesnių, kurie buvo kreipęsi ten su savo raštais: pirma J. Gabrys, paskui J. Žilinskas ir Ks. Vanagėlis (Sakalauskas). P-as Laukis mano, kad atsišaukusiųjų raštai tinka atspausinti ir todėl atmesti juos butu ir be teisybės, ir negražu.

Išleiskime “Cibulskį”.

Praeitais metais ilgą laiką ėjo per “Tėvynę” p-o A.B. Strimaičio apysaką iš lietuvių gyvenimo, po antgalviu “Cibulskis”.

Reikia pripažinti, kad šioji apysaka yra viena iš originališkiausių mūsų dailioj literatūroj. Joje, kaip veidrodyje, atvaizdintas yra mūsų kaimiečių gyvenimas su jų vargais-negalais ir puikiai atvaizdinta, ką gali drąsa, o ką bailybė.

Cibulskio būta labai drąsaus žmogaus: jis nieko nebijojęs. Jis su savo drąsa pergalėjo visokius burtus ir tuščias pasakas, besivaidinimus “dūšių” ir visokias kitas niektikystes. Iš visų baisenybių, kurios buvo po žmones pasklidusios, jis atrasdavęs tik tuščią baimę. Apysaka puikiai nupiešia kaimiečių dvasią ir papročius.

Taigi aš patarčiau šią apysaką išleisti knygos formoj S.L.A. lėšomis ir pardavinėti S.L.A. nariams už prieinamiausią prekę.

S.L.A. konstitucijoje skaitome, kad Susivienijimas, apart kitų mierių, turi mierį platinti apšvietimą tarp savo narių, išleidinėjant moksliskas ir šiaip jau naudingas knygas ir abelnai keliant mūsų tautą dorėje ir susipratime. Taigi, išleidus šią knygelę, būtų padaryta sąlyg konstitucijos žodžių, t. y. Susivienijimo tikslo. Antrą vertus, S.L.A. nieko nenustotų, išleisdamas šią veikalėlį, ir atneštų didelę naudą savo nariams, kurie galėtų pigiai įgyti puikų skaitymėlių.

Aš tyrinėjau tarpe S.L.A. narių, ar kam patinka šita apysaka ar ne, ir patyriau, kad daugumas nori, kad šita apysaka būtų išleista knygos formoje.

Taigi išleiskime “Cibulskį”, nes tai yra apysaka verta išleidimo ir skaitymo. **St. Miliauckas.**

Meldžiame, kad kuopos ir pavieniai nariai visus raštus S.L.A. reikalau-
se siųstu Susivienijimo Prezidentui: M. J. Damijonaitis, 812 33-rd St., Chica-
go, Ill.

S.L.A. XXVI seimas.

Šiuo mi apreiškiama S. L. A. nariams, kad dvidešimts šeštas Susivienijimo seimas šiuosmet atsibus *Baltimore, Md.* birželio mėnesio 6, 7, 8, 9 ir 10 dienose, svetainėje The Lithuanian Central Hall, 505-509 W. Berre St. Panedėlyje 5 d. birželio. Prieš seimo atidarymą atsibus iškilminga paroda miesto gatvėmis. Apvaikščios vietinės 64-tos S.L.A. kuopos nariai ir kitos visos lietuviškos draugijos (skaitykime pranešimą nuo rengėjų XXVI seimo).

Kiti visi padavadijimai reikaluose seimo bus netrukus plačiau apskelbta Pildomosios Tarybos S.L.A.

M. J. Damijonaitis, prezid.,
J. Žemantanskas, sekret.

Pranešimas nuo rengėjų XXVI S.L.A. seimo.

Kaip jau yra žinoma gerbiamiems S. L. A. nariams, XXVI seimas yra nutarta laikyti mieste *Baltimore, Md.* Todėl šiuo mi apreiškiame mes, rengėjai tos 26-to seimo iškilmės, 64-ta S.L.A. kuopa ir jos Komisija, visų narių žiniai, kad mes apvaikščiojimo parodą rengiame ant panedėlio 5 birželio 1911 m., o seimo sesijos turės prasidėti ant rytojaus, t. y. 6 birželio, svetainėje *The Lithuanian Central Hall* prie 505-509 W. Berre St.

Taipgi turime už garbę pranešti, jog mes, 64-ta kuopa ir visos *Baltimore's* draugijos, rengiam puikiausį apvaikščiojimą XXVI seimo šventės, nežiurint į užmėtinėjimus iš pašalių. 64-ta kuopa turi gerus veikėjus, kurie nesigaili savo truso, rengiasi prie parodos apvaikščiojimo su visomis išgalėmis. Organizuojama iš jaunuomenės liuosnorių gvardija; merginos ar rengiasi, bet dar nenutarė, kaip jos persistatys; renkama vaikai 9-14 metų ir bus jų didelė divizija uniformose (vienodai apsitaisę). Lietuvių draugijos, kokios tik yra šiame mieste, nežiurint ar tautiškos ar bažnytinės, visos pasizadėjo dalyvauti ir savo nariams užsidėjo po 2 dol. baudos, jeigu kuris iš narių nedalyvautu parodoje.

64-ta S.L.A. kuopa yra labai dėkinga visoms draugijoms ir visiems tiems tautiečiams, kurie rupinasi rengimu minėto apvaikščiojimo ir pakėlimu lietuvių vardo. Vėliaus pranešime apie programą paties apvaikščiojimo bei parodos.

Vardu 64 S.L.A. kuopos ir rengėjų 26-to seimo
P. Lazauckas.

P.S. Ta pati komisija rengia podraug ir T.M.D. IV seimą, kurios tai draugijos bus posėdžiai tuom pačiu laiku, vakarais; apie tai rengėjai netrukus apskelbs T.M.D. organe "Lietuvoje".

SUSIVIENIJIMAS; KĄ JIS NUVEIKE IR KĄ DAR GALI NUVEIKTI*).

(J. Laukio paskaita, skaityta 19 vasario š. m., 36 kuopos S.L.A. parengtame vakare, South Side Turner Hall, Chicago, Ill.)

Gerbiamosios ir Gerbiamieji: — Nors pereitame 36 S.L.A. kuopos susirinkime, kaip girdėjau, buvo karštai protestuota prieš mano išėjimą šitame programme, bet aš visgi ryžausi tų protestų nepaisydamas šį vakarą pakalbėti jums apie Susivienijimą Lietuvių Am. ir jo reikalus. Protestavusių, girdi, bijotasi, kad aš, nebudamas Susivienijimo nariu, nežinosiu, ką apie jį papasakoti. Kad šita jų baimė buvo bereikalinga ir kad jų argumentai buvo klaidingi, tai, regis, nereikalauju jums to aiškinti. Nėra jokio reikalo buti kokios draugijos, ypatingai viešos draugijos nariu, kad apie ją gerai žinoti ir mokėti kas reikia papasakoti. Pas mus viešų draugijų nėra taip daug, kad apie jas visas negalima butų žinoti. Susivienijimas gi Lietuvių Amerikoje ilgą laiką buvo, gali sakyti, viena savo budo organizacija, kuri rūpinosi tautos reikalais, ir jos darbų negalima buvo nepastebėti tiems, kuriems rūpėjo mūsų tauta ir jos žmonės. Neskaitydamas sau to jokių nuopelnu, prisipažinsiu, kad man rūpėjo ir rupi mūsų tautos reikalai. Todėl aišku, kad galiu žinoti ir apie Susivienijimo darbus ir jo reikalus. Jeigi nėsu jo nariu dabar, tai tik dėlto, kad nematau, ar aš juo mi budamas nuveikčiau daugiau, kaip dabar nebudamas juo. Bet jei aš tiems protestuojantiems norėčiau ką pasakyti, tai tiek, kad aš buvau Susivienijimo nariu seniaus ir galiu juo mi buti dabar, jei matysiu, kad aš tuo mi galiu ką gero padaryti kitiems; dėl savo paties reikalų prie Susivienijimo, ar kokios kitos apdraudos draugijos nemanau rašyti ir nesirašysiu. Tai yra mano privatinis reikalas ir aš, regis, turiu tiesą daryti su savim kaip man patinka, nors tas kitiems atrodytų keistai.

Kas kita yra su viešais reikalais. Ne kas daugiau, kaip šitie patys vieši reikalai verčia mane šį vakarą kalbėti jums apie Susivienijimą. Kas dedasi dabar Susivienijime, mane apeina nemažiau kaip ir kiekvieną tikrą Susivienijimo narį. Susivienijimo reikalai dabartineje valandoje nėra geriausi. Kova, prasidėjusi jame dėl invedamos naujos konstitucijos, nėra pasibaigus ir daugumas Susivienijimo narių, paklausę klaidingų balsų, traukiasi nuo jo šalin. Kad jie tuo mi blogumą daro sau, tai aiškus dalykas, bet kad jų pasitraukimas mažina ir Susivienijimo jėgas, tai taipgi negalima užginti. Akyvaizdoje šito, kas Susivienijimui liekasi daryti? Ar 25 seimo priimtą konstituciją atšaukus, gryžti atgal prie senos ir tuo mi patenkinti neapgalvotus kaikurių narių reikalavimus, ar

*) Antgalvį uždėjome mes. Red.

nieko nepaisant eiti toliaus, naujai praskintu keliu?

Kad grįžti atgal nesiseka, tai kiekvienas iš- arčiaus reikalams prisižiūrėjęs, gali tą aiškiai matyti. Susivienijimas savo seną konstituciją seniai jau išau- go ir ji jam daugiau jau netinka. Ar toji nauja Sus. konstitucija yra gera ar bloga, tai yra kitas klausimas; bet jei ji yra bloga, tai mes turime žinoti kuomi. Tai- gi kas tokio negero dabartinėje Sus. konstitucijoje yra? Ar joje Susivienijimo tikslas iškreipiama? Ar ji leidžia Susivienijimo turtą bereikalo eikvoti? Ne. Vi- sas jos negerumas yra tame, kad pagal ją narių mo- kesčiai yra šiek-tiek didesniais. Tai- gi tie, kurie visą tą triukšmą pakėlė, sako, kad nauja konstitucija už- krauja ant jų perdidelius mokesčius. Bet ar ištikro taip yra? Pasižiurėkime.

Paėmęs į rankas "Tėvynės" numerį, ant pirmo jos puslapio matau S.L.A. apsaugos mokesčių lente- lę; sulig šitos pagarsintos mokesčių lentelės, asmuo, prisirašęs prie Susivienijimo, budamas 40 m. amžiaus, pirmo laipsnio pašelpai, \$150, kas mėnuo moka po 27 centus apsaugos išdan ir 15c. visokiems kitiems rei- kalams, k. v. Susivienijimo Valdybos užlaikymui ir šiaip labdariniams tikslams. Šitaip per metus jis iš- moka \$5.04; kad sumokėjus visą sumą, \$150, kuri yra po jo mirčiai jo palaikėjų gaunama, tai jam prisieitų po tiek mokėti per 29 metus. Bet jis į apsaugos išdą kas mėnuo moka ne po 42c. tik po 27c., per metus gi \$3.24. Po šitiek mokant jam prisieitų mokėti dau- giau kaip per 49 metus, kad \$150 sumokėti. Tai- gi jis galėtų išmokėti daugiau negu Susivienijimas po jo mirčiai atmoka, jei jis gyventų ilgiau kaip 89 metus. Bet žmonės paprastai taip ilgai negyvena. Visa di- džiuma žmonių miršta 60 metų nesulaukę; jei kuris gyvena ilgiau, tai esti labai išimtinu atsitikimu. Kaip gi tad galima sakyti, kad nauja konstitucija ant Susi- vienijimo narių perdidelius mokesčius užkrauja, jeigu nariai daugiausiai ką gali sumokėti, tai gaunamą at- gal sumą, o dažnai nei to ne! Aišku, kad tas visas trukšmas, dėl mokesčių didumo pakeltas, buvo bereika- lingas. Kad prieš tą galėjo protestuoti, tai reikia ste- bėtis; ir reikia stebėtis tuomi labiau, kad priešinosi šitam mokesčių pakėlimui ne tie, kurie mažiau, tik tie, kurie daugiau išmano — socialistai. Išeitų taip, kad jie visą tą trukšmą kėlė vien dėl trukšmo, kad parėkavus ir daromą darbą sutrukdžius. Bet ar to- kiais neišmintingais darbais galima ką gero pasiekti? Ligšiol dar tas nebuvo pasiekta. Šitie rėksniai, pa- kėlę Susivienijime trukšmą, pataikė tik jo reikalus su- trukdyti ir kaikuriuos tikrybės nepermatančius narius nuo jo atgrasinti.

Kad nariai, nuo Susivienijimo atsimesdami, apsi- riko, tai lengva matyti; jie jokioj kitoj apdraudos draugijoj lengvesnių išlygų nerai; o kad jie šitą savo klaidą veikia pamatys ir ją pamatę vėl stos į Susi- vienijimo eiles, tai abejoti nereikia. Šita istorija jau ne sykį atsikartojo šitame pačiame Susivienijime. Atsi- kartos ji ir vėl.

Tokių nesmagių laikų kaip šitas Susivienijimas Lietuvių Am. pergryveno ne vieną. Per penktą seimą

Mahanoy City'je, 1890 m. lietuviystės apgynėjams griežtai pasipriešinus lenkystės šalininkams, iki tam laikui bešeimininkavusiems Susivienijime, buvo many- ta, kad Susiv. L. A. turės pakriksti. Bet to neatsiti- ko. Lietuviystės apgynėjų pusėje buvo teisybė, kuri patraukė prie savęs minias ir lenkberniai savo įsigei- dimais nieko nepešė. Bačkauckas su Juodišium ir kitais jūdviųjų bendrais bandė kurti antrą Susivieni- jimą, kuris tarnautų jų lenkystės reikalams, bet tas jiems nepavyko ir jie nieko nelaimėję turėjo nuo savo įsigeidimo atsisakyti. Žmonės pažino, kas jų drau- gais yra, ir klausė geru keliu vedančio juos balso pa- triotizmo, prabilusio į juos broliškumo jausmais.

Toliaus, laisvos minties idejoms pradėjus plėstis tarp Susivienijimo narių, kunigams užsinorėjo savo cenzura jų plėtojimąsi užgniaužti. 1901 m. šešiolik- tasis seimas Wilkes Barr'e'j buvo liudytoju aštrios ne- kunigų kovos su kunigais. 42 delegatai ir su jais du kunigai apleido seimo svetainę ir taip, nuo kunigų at- siskyre, Susivienijimo reikalus aptarė vieni, nevaržo- mi kunigų intekmės. Tai buvo didelis žingsnis prie- kin. Bet nors jie tuomi išgelbėjo Susivienijimo var- dą ir tikslą, jie visgi nužudė visą jo turtą, kuris liko- si kunigų rankose. Po šešiolikto seimui Susivieni- jimas pradėjo savo gyvenimą išnaujo be jokių pinigų izde ir tik su 616 narių likusių prie jo. Bet atsisky- rusio nuo kunigų Susivienijimo pusėje buvo teisybė ir Susivienijimas su keliais metais išaugo daug didesniu negu jis buvo ligtol; ir narių skaitlius ir pinigai kaso- je umai pasididino iki tokiam laipsniui, kad sakytum jokios nelaimės su juo nei nebuvo atsitikę.

Dar toliaus, Susivienijimui vis augant didyn, at- sirado reikalas apmokėti žmones, vedančius Susi- vienijimo reikalus. 1904 m. devynioliktas seimas She- nandoah'ry prie buvusių 12 tautiškių centų metinės mokesties pridėjo dar 13c. Susivienijimo Valdybos už- laikymui. Šita pridėtinė mokesčiai kaikuriems Susi- vienijimo nariams pasirodė bereikalinga esanti ir jie užsispyrė jos nemokėti; jie pakėlė Susivienijime truk- šmą lygiai tokį, kaip ir pernai užsispyrusieji 25 seimo priimtai konstitucijai priešintis; išeiga to neišmin- tingo jų pasipriešinimo irgi buvo ta pati ką ir pernai metais pakelto trukšmo: Centro Valdyba už nepildy- mą Susivienijimo įstatymų juos suspendavo ir tuomi jų pasipriešinimas pasibaigė; nieko negelbėjo jiems jų karščiaivimos ir vadinimas Centro Valdybos despotiš- ka; jie nustodami tų patogumų, kuriuos Susivieni- jimas teikia savo nariams, tik patį save pamokino; jie pamatė, kad ne Centro Valdyba daro negerai juos su- spenduodama, bet jie patįs negerai daro protestuoda- mi. Kada jie šitą pamatė, jie vėl prie Susivienijimo prisirašė ir toji mokesčiai, Centro Valdybos užlaiky- mui uždėta, prieš kurią jie buvo protestavę, jau nebu- vo jiems perdidelė. Nuo to laiko iki dabar dėl mo- kesčių sunkumo niekas klausimo nekėlė; bet ir kaip buvo kelti kokis klausimas, jeigu Susivienijimo narių mokesčiai ištikro buvo permažos, kad Susivienijimą apsaugoti nuo laukiamo jo kryžio? Šitas kryžis prie buvusios ligšiol mokesčių skalės turėjo Susivienijimą

ištikti. Visuomet išmokant daugiau kaip gaunant turi ateit laikas, kada išdės išseks.

Jei tai ligšiol su Susivienijimu neatsitiko ir jo kasa neištuštėjo, tai tik dėlto, kad į jį tolydžio rašėsi dideliais skaitliais vis nauji nariai ir savo įmokamais pinigais mažėjančią Susivienijimo kasą papildė. Bet tas visuomet negalėjo buti. Susivienijimas imdamas pinigus nuo naujų narių ir mokėdamas juos neturintiems tiesos jų gauti seniems, tolydžio brido į skolas paskiaus prisirašantiems savo nariams. Iš to yra aišku, kad Susivienijimas paskiaus prisirašančius narius skriaudė, nes jie rašydami prie Susivienijimo naudą darė ne sau, tik kitiems, kas buvo priešinga Susivienijimo obalsiui, sulig kurio prisirašantiems prie Sus. nariams buvo aiškiai sakoma, kad jie pastodami Sus. nariais patį sau naudą daro.

Šitas skriaudimas vienu narių ir bereikalingas duosnumas daromas kitiems nariams privertė naują konstituciją invedantiems narių mokestis pakelti; tai buvo reikalingas žingsnis ir tie, kurie protestuoja prieš tai, parodo save arba paprasčiausių dalykų nesuprantančiais, arba nenorinčiais su teisybe skaitytis.

Bet mokesčių pakėlimas Susivienijimui reikalingas buvo netik neteisingumo prašalinimui nariams pašelpas dalinant, bet ir paties Susivienijimo, kaip tautiškos mūsų įstaigos, pastatymui ant to laipsnio, kuris jam pridera užimti sulig turinio jo tikslo. Susivienijimas nuo pačių savo pradžių buvo ir yra netik apsaugos bendrove, bet ir tautiška įstaiga. Per visą Susivienijimo gyvavimo laiką spietės jame prakilniausieji mūsų tautos gaivalai ir nors jie niekuomet neužgynė, kad sušelpiti likusias po mirusių narių našles ir našlaičius yra girtinu ir tautai naudingu darbu, bet jie tą darbą skaitė antros vertės. Pirmutinę vietą pas juos užėmė Susivienijimo tikslas sumažinti progas tokios pašelpos reikalui, žmones apšviečiant ir pagerinant jų buvį. Šitaip Susivienijimo svarbą suprato jo inkurėjai — Paseckas ir J. Šliupas; šitaip į Susivienijimą žiūrėjo uolusis Susivienijimo veikėjas kun. Burba ir nemažiau už jį uolus jo pasekėjas kun. J. Žilinskas, kaip ir daugelis kitų Susivienijimo narių, troškusių ir trokštančių šviesesnės ateities savo tautai.

Šitie Susivienijimo tautiški darbai ištikro yra svarbiausiais jo darbais ir jei aš Susivienijimą gerbiu, tai tik už tuos jo nuveiktus darbus ant mūsų tautiškos dirvos.

Šitų Susivienijimo nuopelnų aš matau visą eilę: aš matau, kaip iš Susivienijimo išaugo tautiškas mūsų susipratimas ir svarbiausia liaudies švietimo įstaiga T.M.D-ja; matau, kaip daug Susivienijimas yra prisidėjęs prie atgavimo mūsų spaudos Lietuvoje ir kaip net pačios socialistų kuopos, iš kurių pernai į Susivienijimą buvo šaudoma tuščiais žodžiais, atsirado iš Susivienijimo eilių. Jei kokios mūsų draugijos galėtų girtis nuveiktais savo tautai darbais, tai Susivienijimui tarp jų be abejo turėtų priklausyti pirmutinė vieta. Jis užtvoskė ant mūsų tautos padangės dide-

le dvasiškos šviesos srove ir nekartą didžiaširdžiai parėmė mūsų tautos reikalus. Jis pirmas dalino konkursus lietuvių kalbos gramatikos ir mokykloms vadovėlių parašymui, o paskui rinko pinigus tų raštų išleidimui ir juos išleido. Jis visomis įiegomis rūpinosi lietuvių atgaivinimu ir Lietuvos išvadavimu iš po sunkaus rusų valdžios jungo ir tuoju tikslu aukojo pinigus ne centais ir ne doleriais, bet šimtais dolerių: žmonių švietimui, moksleiviams, kankiniams, revoliucijai ir ant galo Tautos Namui Vilniuje. Prieš šitokius darbus kiekvienas teisybę mylįs žmogus privalo galvą nulenksti.

Bet nežiurint visa to, ką Susivienijimas yra jau padaręs mūsų tautai praeity, nuo jo lauktina yra dar didesnių darbų. Mums, kaip tautai po ilgos priešpaudos šiokią-tokią laisvę gavus visomis pusėmis visko truksta; truksta mokyklų, truksta knygų, truksta centro, kuris mus visus jungtų į kruvą ir iš pakrikusių einančių kas savu keliu vienu padarytų vieną tvirtą tautos galybę. Šitos tautiškos galybės pasiekimas yra darbu nuveikiamu tikrai bendromis įiegomis. Neužginu to, kad S.L.A. šitą tikslą yra pastatęs nuo pat savo atsiradimo, bet jis visgi tame nuveikė mažiau, kaip panašios organizacijos pas kitas tautas. Paimkime štai lenkų "Związek Narodowy Polski"; inkurtas tik keliais metais pirmiau kaip S.L.A., bet jis milžiniškus darbus nuveikė savo tautai. Ir turtu, ir narių skaitliu, ir nuveiktais darbais S.L.A. anaipol negali lygintis prie lenkų Związko. Šitas lenkų Związek, budamas inkurtu tik 1882 m. sugebė ingyti dvejus namus Chicagoje ir vienus New Yorke, vertės ant \$68,534; turi spaustuve \$22,654 vertės ir knygyną su muzejum \$7,000 vertės; jo apsaugos kapitalas yra suviršum milijono dolerių, o narių skaitlius suviršum 70 tukstančių. Związek leidžia vieną dienraštį ir du mėnesinius laikraščius. Pašelpas jis tukstančiais dalina kas metas mokykloms, mokslaeiviams ir kitiems švietimo reikalams. Taigi, kaip matome lenkų Związek didelius darbus nuveikia; bet jis ir nuo savo narių daugiau reikalauja; Związko nariai tautos reikalams moka ne 1 centą į mėnesį kaip kad Sus. nariai, tik šešis centus; jie moka šitus šešis centus ir neskaito to sau jokia sunkenybe, kuomet musiškieji opuoliai dėl vieno cento mėnesinės mokes ties ir tai dar tautos reikalams daugiau kaip pusę metų truksmą kelia. Tai sarnata.

Taigi gana tų trukšmų; laikas jau darbo imtis, kurio visiems užtenka iki kaklui. S.L.A., jei davus jam progą, gali dar daugiau nuveikti dabar, negu jis yra nuveikęs praeity. Kuomet T.M.D-ija yra pasi- stačiusi sau didelį uždavinį encyklopediją išleisti, tai Susivienijimas Liet. Am. didesniu už ją budamas nemažesnius darbus galėtų nuveikti. Iš tokių didelių darbų, kurių pavieniai žmonės ar kokia kita mūsų draugija nevaliotų nuveikti, o kurie mums šioje valandoje yra butinai reikalingais, aš skaitau dienraščio inkurimą ir amatų ar augštesnių mokslų mokyklos inkurimą, arba vienos ir kitos.

Dienraštis, kaip iš atsišaukimų laikraščiuose ga-

lėjome patirti, yra mums labai geistinas; pavieniai žmonės jį išleisti atsisako, pasibijodami nepasisekimo. Šito nepasisekimo Susivienijimui nebutų, kaip jo nėra lenkų dienraščiams jų susivienijimų leidžiamais. Taip pat mokyklą galėtų insteigti ir ją užlaikyti tik vienas Sus. L. A. Amatų mokyklą bandė inkurti "Aušros" Draugija, bet, kaip matėme, jai tas nepavyko. Tokiems darbams reikia didesnių spėkų, kaip "Aušros" spėkos. Tokias spėkas galėtume rasti tik S.L.A.

Taigi liaukimės despotais pravardžiuoju tuos, kurie Seimo nutarimus pildo, ir užmiršę kiekvienas savo ožį-dievaitį-idėją — laisvamanybę, katalikystę, socializmą ir visa ką kitą, reikalaujantį karštų ginčų, kada puodas ant ugnies svyla, stokime šonas su šonu ir atlikime bendrą praktišką darbą, nuo kurio nušvis musų tautos padangė ir mums patiems pagerės. Rašykimės visi visi į Susiv. Liet. Amerikoje.

Kiek yra S.L.A. 103 kuopų?

"Tėvynės" No.7 tilpo 103 kuopos nutarimai. Kada ir kur jie buvo nutarta, tai nei kuopa, nei kuopos valdyba nieko nežino. Galbut, nutarimus nutarė smuklėse tie drąsuoliai, ką įstengė kuopą sudraskyti į kelis šmotus. Labiausia, mes negalim su tais padavimais sutikt, nes jie yra melagingi. Sako: "priėjus rinkimui duoklių, kilo nesusipratimai". Dar nepriėjus rinkimui duoklių, tapo sukeltas buntas per skaitymą atsišaukimų ir laiškų Conn. didvyrių, per ką jiems ir pasisekė didesnė pusė narių patraukt savon pusėn.

O jau "slaptas balsavimas" taip įėjo pas mus madon, kad be jo nieko negal daryt: jau ir uždirbtą mokestį be laiko "slaptu balsavimu" išima, kurios 11% duoda kompanijoms, na, ir "slaptu balsavimu" smuklėse palieka, o "viešai" užsimokėt 28 centai kas mėnuo Susivienijiman perbrangu. Ar ne stebuklai "slaptu balsavimo"? Neįstabu, kad ir kuopos pirmininkas turėjo leist slaptai balsuot klausimą, pagal katra konstituciją nori mokesčius mokėt, nes tai buvo smarkus reikalavimas.

Ar jie surado susirinkime tuos 38 narius, mokančius pagal sen. konst.? Ne; po namus bėgiojo ir išrinko mokesčius pagal sen. konst., kuo iš dalies ir pasisekė nekaltus narius nuo naujos tvarkos atitraukt.

Nori, kad 26 seimas konst. pataisytu, o patįs, nelaukdami seimo, nustoja visų tiesų kuopoje ir S.L.A. per savo negerai apmąstyta kerštą.

Martynas Niderstronas,
narys 103-čios kuopos.

Atsiliepimas į S.L.A. narius.

Mes, 117 S.L.A. kuopos nariai, jaučiamės Centro Valdybos nelegališkai suspenduotais No.1 "Tėvynės" už dalyvavimą Athol'io ir So. Boston'o, Mass. konferencijose bei pasirašymą po jų nutarimais.

Per atsibuvusį 13 lapkričio 1910 m. Athol, Mass. 1-mo apskričio pašelpinio skyriaus Massachusetts valstijos S.L.A. kuopų susivažiavimą, kuriame emė

dalyvumą 17 pasiuntinių nuo 94, 117 ir 186 kuopų, perskaičius visus pašelpinio skyr. bėgančius reikalus, pereita prie S.L.A. reikalų ir jo naujos konstitucijos. Apkaltėta ir apsvarstyta visapusiškai, ir atrasta, kad dabartinė S.L.A. konstitucija yra neatsakanti iš daug atžvilgių; tokiu budu nau. kon. nemažai kenkia S. L. A. bujojimui. Ant galo vienbalsiai buvo nuspręsta išnešti rezoliuciją, po kuria mes tapome daugumos išrinkti pasirašyti.

Taigi sekančiame sekmadienyj 20 lapk. per atsibuvusį 117 S.L.A. kuopos susirinkimą kilo didelis trukšmas tarpe narių, dėlei priėmimo naujosios konstitucijos, ir dauguma narių norėjo visai atsisakyti nuo S.L.A. ir sutverti atskirą pašelpinę draugystę. Bet galiaus nusiramino ir tapo perskaityta gautas nuo 33 S.L.A. kuopos *atsišaukimas*, kuriuo buvo kviečiama ant 27 lapkričio į So. Boston'o konferenciją. Sutikus visiems nariams siųsti į viršminėtą susivažiavimą delegatus, tuoj buvo perstatyti šeši kandidatai ir du, daugiaus balsų gavę, tapo išrinkti, ir jiems kuopa apsiėmė išmokėti kelionės lėšas iš savo izdo, po 6 dol.

Tai kur gi mes čia ką-nors veikėme sauvališkai arba priešais kuopos norą. Juk mes vientik pildėme tą, ką mums kuopa įsakė ir veikėme vientik tą, ką visa kuopa buvo nutarusi, nes buvome kuopos pilnai tame įgalioti.

Taigi kur čia teisybė, kad C. V. atrado vientik pasirašiusius kaltais*), o kitus visus kuopos narius teisingais.

J. D. Taunis,
P. J. Mulevičius,
J. Andriulionas,
S. Perekšlis.

Nuo 36-tos kuopos.

Chicago, Ill.—Sausio 8 d. 1911 S.L.A. 36-ta kuopa laikė savo metinį susirinkimą. Susirinkime buvo skaitytas atsišaukimas iš "Tėvynės" nuo Olgirdo Uzarų dr-stės iš Phil'a, Pa. Atsišaukime yra reikalaujama, kad S.L.A. sugrąžintu tą \$100,00 dolerių, kurjuos ji buvo aukavusi pirkimui Tautiško namo su kolonija.

Nutarta, kad S.L.A. jokių aukų negrąžintu, kaip Olgirdo Uzarų dr-stei, taip ir kitiems, bet, gavęs progą, varytu tą klausimą pirmyn. 36-ta S.L.A. kuopa

*) Pagal šitokį pasiteisinimą narių, suspenduotų iš 117 kuopos, išėitu taip, kad kuopa nutars, jog reikia važiuoti į New Yorką ir, nuėjus prie S.L.A. namo, išdaužyti visus jo langus, tai įgaliotieji ima trukį ir važiuoja pildyti kuopos nutarimą? arba kad kaltinti, tai visą kuopą, reiškia, visus jos narius ir tuos, kurie nebuvo tame susirinkime ir nieko nežinojo apie tokį kuopos nutarimą. Išėina, kad turētu but suspenduotu narys tik dėl to, kad jis yra nariu 117 kuopos! Pasirašiusieji pò tokiomis savo "rezoliucijomis" turėjo žinoti ir tikiu, kad žino, jog Pildomoji Taryba negali ir neturi teisės mainyti XXV seimo nutarimų ir atmesti užgirtą konstituciją. Tai ką-gi mosikuoti, kaip matiku prieš mėnulį. Leidžiu šitą atsiliepiamą "Tėvynėn", bet apie suspenduotuosius tik XXVI seime bus išrišta; kuopų protestai prieš tai yra dabar be vertės.

M. J. Damijonaitis.

yra aukavusi savo laiku tam tikslui \$50,00.

36-tos kp. pirm. *Dr. A. J. Zimontas*,
nutar. rašt. *K. J. Vičas.*

Užklausimas.

Ar turi mokėti įstojimą narys, pasiliosuojąs iš apsaugos skyriaus ir norįs prisirašyti prie draugijos narių?

Kaz. K. Kliauga,
Kenosha, Wis. pirm. 212 kp. S.L.A.

Atsakymas.

Apsaugos narys, persikeldamas į draugijos narius, nereikalauja mokėti įstojimo, bet jisai privalo mokėti visas kitas mokesčius, mokamas apsaugos narių, išskiriant apsaugos mokesčius. Jisai privalo sugrąžinti apsaugos paliudijimą pirma, negu lieka priimtu į draugijos narius.

103 S.L.A. kp. "Tėv." No.7 pakelia vėl klausimą, kaip Susivienijimo Pildomoji Taryba tur but renkama: ar visuotinu balsavimu ar seime. Aš tiek turiu pasakyti, kad plačiai apie tai paaiškinau per "Tėvynės" No.20 pereinamųjų metų, paduodamas žodis į žodį ištrauką tiesų, liečiančią tą klausimą, ir kas netiki gal persitikrinti. Aš nematau reikalo atkartoti.

25-tas seimas, priimdamas visuotiną balsavimą, nepermainė tiesų tūly valstijų tame klausime, ir apie jo legališkumą ypatoms, pasirašiusioms po korespondencija nuo 103-čios kuopos ir vartojančioms pakampinių ypatų išsitarimus to klausimo aiškinti nematau reikalo, kadangi rašto žodis jų nepasiekė, ba matyti, kad jie neskaito nei "Tėvynės", nei kitų laikraščių; ką parodo jų nemandagumas ir supratimas Sus. reikalų; tą matom iš jų nutarimo: "kad mokesčiai lėšoms Susivienijimo ir kuopų yra nereikalingos" ir kad "apreiškimo (Declaration) blankos yra padavimas žmonių į Rusijos šnipų rankas".

F. P. Bradchulis, LL. B.,
806 Straus Bldg., Chicago, Ill.

Atšaukimas.

Haverhill, Mass., vas. 22. — Meldžiu gerbiamojo S.L.A. Prezidento, M. J. Damijonaičio, paliosuoti mane nuo suspendavimo, kurį užsitraukiau už dalyvavimą Mass. konferencijoje, laikytoj So. Bostone, Mass. lapk. 27 d. 1910 m., ir už pasirašymą po jos protokolu, nes aš laikau tą konferenciją už nelegališką ir matau, kad peržengiau 25-to seimo nutarimus. Toliaus bušiu atsargesnis link tokių konferencijų, bei susivažiavimų.

Tamošius Kašėta, 211 kp. narys.

MOKSLO TRUPINIAI.

GEOGRAFIŠKOS ITEKMES Į TAUTŲ EVOLIUCIJĄ.

Klimatiškas padėjimas. Klimato kraštutinybės. — Sėdybos ankstybiausiųjų tautų, kaip matė-

mė, buvo maž-daug vienokiškos kas link savo atskirumo. Bet iš atžvilgio į klimatą tos tautos neparodo tokio vienokiškumo. Tačiau jų klimatiškas padėjimas primena, kad klimato kraštutinybės trukdo tautinį besivystymą. Kraštutinis šaltis ir didelis sausumas nedaleidžia žemdirbystės ir tokiu budu prašalina butiną pamatą tautinio išsivystymo. Tolimos šiaurės žmonės ir tyrų gentys gali išnaudoti savo menkus pragumus daug geriau, negu galētu civilizuotas žmogus; pertai iš atžvilgio į išnaudojimą pragumų jie jokiū budu nėra pasilikę užpakalyj civilizuoto žmogaus. Vienok užganėdinimas butiniausių kasdieninio gyvenimo reikalų uždeda ant jų tokią naštą, kad jie turi pasilikti palyginamai neprogresyviškais ir negali išsivystyti tautiškai. Tie žmonės primena tūly Didžiojo okeano salų gyventojus, kurie iš daugelio pusių yra labai sumanūs ir vikrūs, tačiau negalėjo lygšiol įžengti į metalinį amžių iš tos priežasties, kad ant jų salų negalima buvo rasti metalų.

Kraštutinis karštis ir oro drėgnumas, kada sujungti, išvysto labai buinias formas augmenų ir gyvūnų didžiame daugyje. Prie tokių augmenų ir gyvūnų formų sunku butu net civilizuotam žmogui vesti žemdirbystę. Todėl primitiviškasis žmogus prie tų sąlygų negalėjo pakilti augščiau, negu miškinis gyventojas. Tuo pačiu žygiu nedidelis reikalas apvalkalo ir pastogės ir lengvumas maisto gavimo (ką užtikrina turtinga gamta) stumia prie neveiklumo, kuris visados yra progreso priešu. Dėlei tų tai priežasčių neišsivystė tautiškos kokybės ir civilizacijos tarp primitiviškųjų grupų lytingose ekvatorijališkose šalyse.

Vidutiniai klimato skyriai. Vidutiniai klimato skyriai yra vienatiniais skyriais, kuriuose tautinė evoliucija, prasidėjusi iš primitiviškųjų grupų, daėjo iki augštų tautiškos civilizacijos laipsnių. Šiuose atvejuose klimatiškos aplinkybės reikalauja, kad žmogus turėtų apsilvilkimą, pastogę ir maistą, kurių gamta neduoda už dyką, ir kuriuos galima turėti, tik tai pridėjus gerokai darbo.

Kas ypatingai pastumėjo tautinį išsivystymą vidutiniuose klimatuose, tai buvo sezonai, bei metų laikų atmainos. Žmogus turėjo vasaros laikų rupintis apie maistą, apsidengimą ir bustą žiemos laikui—šalyse, kur skardžiai skiriasi vasaros temperatūra nuo žiemos. Kyla dabar klausimas, kodėl taip anksti išsivystė tautos Egiptę ir vakarinę Azijoje, kur temperatūra per apskritus metus maž-daug yra vienokia. Atsakyti ant to klausimo galima taip: Egipte ir vakarinę Azijoje yra, taip vadinami, sausi ir drėgni sezonai. Žmonės turėjo rupintis laike drėgno sezono pasigaminti sau maisto sausam sezonui. Bet, idant apsirupinti maistu sausam sezonui, reikėjo mažiau darbo, negu reikiant pasigaminti sau pastogę, apvalkalą ir maistą žiemai; todėl šalyse, kur nėra žiemos, o yra sausi sezonai, ir išsivystė tautos anksčiau, negu kur yra žiemos, mat, tenai reikėjo mažiau darbo grynai fiziškų reikalų užganėdinimui, o pertai daugiau spėkų liko kultūros reikalams. Taip vaisingi Nilo ir Eufrato slėniai išvystė tautas pirmiau už tas vietas, kur

buna šaltos žiemos. Iš tos pačios priežasties (švelnesnio klimato) anksčiau išvystė tautos apielinkės Vidžeminių marių, ir iš tos pačios priežasties Francuzija ir Anglija tautiškai išsivystė pirmiau, nei kitos Europos vietos, kur klimatas buvo šiurkštesnis.

Klimato įvairiavimas.— Klimatas gali įvairiuotis, bei keistis perijodiškai (reguliariškuose ar nereguliariškuose laiko protarpiuose) arba jis gali keistis vienon pusėn nuolatai. Jeigu klimatas keičiasi kokioj šalyje nuolatai vis vienon pusėn, tai yra, eina vis šaltyn ar šiltyn, šlapyn ar sausyn, tai butinai tampa atmainytas tautinės evoliucijos bėgis tokioj šalyj. Pavyzdį tam turime Palestinoj, kuri kadaise buvo vaisinga ir gana gerai apgyventa šalis, o dabar, ačiu tam, kad per ilgus metus Palestinos klimatas ėjo vis sausyn ir sausyn,—yra sausa ir nevaisinga ir, žinoma, menkai apgyventa. Yra ir kitos šalys, kurios, iš priežasties nuolatinio mainymosi klimato kokion vienon pusėn, pasidarė netinkamomis tautiniam išsivystymui. Bet ne vienas tik koks nuolatas krypimas klimato vienon pusėn galų gale kenkia tautiniam išsivystymui: kenkia taipgi ir perijodiškų klimato atmainų nepastovumas. Antai Indijoj klimatas nerodo nuolatos krypimo by-kurion pusėn, vienok klimato perijodiškos atmainos iš metų į metus taip yra įvairios, kad iš didelės dalies dėlei tos priežasties Indija kaip tauta negali atsiekti augštesnių evoliucijos laipsnių.

Priegtam, perilgi šalti ar sausi sezonai suteikia didelę kliūtį spariam tautos išsivystymui. Didelė dalis Rusijos valstiečių žemdirbių yra žiemos priversti ilsėtis pusę metų, t. y. ilgumą žiemos. Neveiklumas pats per save yra progreso priešas, bet, kada jis esti sujungtas su butinumu pasigaminti pragyvenimą ilgoms ir neproduktyviškoms žiemoms, tai tokiam padėjime mažne tik tai tiek žmogus tegali užsidirbti, kiek butinai reikia pragyvenimui, paliekant šalyj kultūros reikalus. Taigi čia turime antrą faktorių, kuris stabdo tautišką Rusijos išsivystymą. Iš atžvilgio į geras sezonų įtekmes į tautų evoliuciją galima pasakyti, kad tie sezonai turi būti tam tikro ilgio ir tam tikros kokybės, kad iš jų galėtu turėti didžiausią naudą tautos evoliucija.

Plačiai žiurint, suvienytos klimatiško ir fiziškai-geografiško padėjimo įtekmės apsprendžia, ar galės tauta augštai išsivystyti ar ne po kitų sąlygų įtekme.

T. Goris (pagal prof. W. S. Tower). (T. b.)

Iš Lietuvos.

Viekšniai. Vienintėlė čionai kulturiškai-ekonominė įstaiga—vartotojų draugija—gyvuoja jau bene pusantrų metų. Tik šį rudenį ką tik nebuvo ji staiga pasimirusi. Ją ko nepražudė viena iš didžiausiųjų visų Lietuvos vartotojų draugijų nelaimių—stoka gerų sankrovos tarnautojų. Kaip darbavosi Viekšnių sankrovos tarnautojai, apie tą geriau nekalbėti, bet jų darbavimos rezultatas buvo toks, kad juos prašalinus, rasta didžiausia betvarkė ir deficitas, kurį vos

ne vos pavyko padengti. Tame pačiame kaip-tik laike vienas sankrovos savininkas, žinoma, vikrus prekėjas ir žmogus teisingas, pardavė savo sankrovą, ir draugija pasikvietė jį savąją vesti, kuriai dabar klojasi, kaip kokio burtininko rankose: žmonės aplinkiniai, pripratę nuo senai prie to naujo vedėjo ir įtikėdami jam, pradėjo buriais prie vartotojų draugijos rašytis ir dar didesniais buriais pirkinėti. Dabar jau ir aišku, jog nėra ko bijotis už draugijos ateitį.

Mahilevos arcivyskupo aplinkraštis. “Paaikškinimui to valdžios aplinkraščio, kurs buvo gruodžio 4 d. 1910 m. išsiuntinėtas po No. 7899 del popiežiaus įsakymo “Ne temere”,—skelbiu šiuomi visiems dvasiškiems, jog valdžia neprieštarauja popiežiaus įsakymams, tik reikalauja, kad dvasiškiai aiškiai ir smarkiai nekliudytų šliubų imti kitataučių bažnyčiose. Čia reikalaujama netik godoti kitas tikybas, bet ir valstybės įstatymus. Ir to valdžios aplinkraščio įsakymus reikia pildyti sulyg visų šliubų, o ypatingai kuomet šliubai yra imami katalikų su kitas tikybas išpažįstančiais. Nors popiežiaus įsakymas “Ne temere” kai-kurius šliubus pas mus nepriskaito prie kanoniškų, tečiau valstybės įsakymai pripažino juos teisėtais. Įsakiau dvasiškiems, nuo manęs prigulintiems, elgties atsargiai ir išmintingai tokių apių klausimų akvyvaizdoje, idant toje dirvoje neišdygtų mums itin liudnos pasekmės”.

Teisman atiduoti visi Vilniaus miesto valdybos buvusieji ir dabar tebeesantieji nariai už tai, kad vienas iš senesnių tarnautojų Pasternackis metų-metais nepágergiamai tuštino miesto kasą ir galų gale su pavogtais pinigais pasislėpė. Tik revizijos komisija, prie kurios prigulėjo advokatas Zmočinskis ir pramonininkas Bunimavičia paliuosuota nuo atsakomybės.

Lentupio par., Viln. gub. Čia gyvena nemažai lietuvių, baltarusių ir lenkų. Bažnyčioje vartojama čia lenkų kalba, nors lenkų čia esama mažumoje. Lietuviai ir baltarusiai bažnyčioje priverčiami lenkiškai melstis, tik namie savo prigimtą kalbą vartoja, o išėję iš bažnyčios saugojasi, kad jų lenkai neišgirstų, tarytum jiems gėda, užginta butų savo gražią prigimtą kalbą vartoti, ir griebiasi lenkiškosios, kurios nemo-ka.

Tikybos permainingas. Katalikų tikybą nu 1905 iki 1910 m. Vilniaus gub. priėmė 26,700 žmonių, o Kauno gub. 1169.

Žemaičių Kalvarija, Kauno gub. Vietiniai artistai mylėtojai pradėjo jau pavasario atlaidams rengti lietuvišką vakarą. Gaila tik, kad tokius tuščius veikalėlius vaidinimui išsirinko,—kaip “Dėdė Atvažiavo” ir “Vienas iš mūsų turi apsivesti”. Be to didelis apsunkinimas iškyla iš to, kad megėjai dažniausia vieną dieną apsiima lošti, o ant rytdienos jau atsisako.

Šiomet prie vaidinimo ketina prisidėti net pats klebonas, ketina iš bažnyčios elektrikos lempas paskolinti ir šiaip dar, kuo galėdamas, prisidėti prie va-

karo įrengimo. Tai tas pats klebonas, kurs užpernai tokį pat vakarą iškeikė visokiais budais, skelbdamas iš sakyklos, "kas eis į teatru — tas neš velniui pinigų, tas eis velnio garbinti" ir t.t. Dabar galime džiaugtis iš tokio jo persimainymo ir linkimo į gerą pusę.

Lietuviai Amerikoje.

Chicago, Ill. "Jeigu norite priderančiai pasilinksinti tarp gražios ir švelnesnės lietuviškos publikos, tai atsilankykite ant 36-tos S. L. A. kuopos balius". Toks yra jau nuo kelių metų susidėjęs tarp čikagiečių manymas apie šios kuopos rengiamus pasilinksminimo vakarus. Teisybė, pernai, besirengiant prie XXV S. L. A. seimo, kuopa, norėdama "truputį padaryt extra pinigų", greituoju pagarsino keletą vakarų be atsakančio prisirengimo ir vietose nelabai švariose, bet kur "lietuviai jau pripratę lankytis ir kur biznis visados geras..." Biznis nelabai pasisekė, o tuom tarpu pradėta kalbėt, jog 36-os kuopos baliai, andai gražūs ir tvarkingi, pradeda slinkti žemyn—vadinasi, blogyn.

Šiais vienok, metais kuopa vėl padarė keliuose savo susirinkimuose iškilmingus prižadus rengti ne daugiau kaip vieną balių į metus ir rengti jį ne tiek "biznio dėlei", kiek dėlei suteikimo savo sąnariams ir svečiams priderančio pasilinksminimo. Taigi tuom pačiu manoma skinti takus mandagesniems, švelnesniems ir priderančiai linksmesniems, bei žingeidesniems mūsų viešiesiems vakarams arba baliams. Iš čia matoma, kad šių balių užduotis yra greičiau pedagogikos (mokinimo-auklėjimo), negu komercijos (vertelgystės-biznio) srytyje.

19-to vasario atsibuvo balius, kuris sugražino kuopai šiek tiek nuvytusią praeitais metais garbę. Jis buvo rupestingai surengtas. Todėl buvo žingeidus, gražus ir smagus. Štai kelios jo ypatybės: P-as J. Laukis parengė, kaip įženginį programo numerį, neilgą, bet nuoseklų ir žingeidų referatą apie S. L. A. Mano nuomone, jis turėtų tilpti "Tėvynėj" ištisai—sunku trumpesnėj formoj pasakyt daugiau ir geriaus apie S. L. A. Juokinga komedijėlė "Tai politika" ir gabiai p. Vaitekūno išpildytas monologas "Žiovulys" (jo paties ir parašytas) privertė publiką nuoširdžiai pasijuokti—smagu pasiklausyti gerai atliekamo veikalėlio.

Muzikališkai-vokališkoji programo dalis buvo dar kuone platesnė. Jaunas Chicagos smuikorius p. Sarpalius pradeda vis labiau ir labiau mūsų čikagiškiai publikai tikti ir išrodo, jog nereiks ilgai laukti, kada jo smičelas ir smuikas (skripka) užsuks visiems galvas. Šiuom kartu jis su gana geru kirčium ir pažymėtina dikcija išpildė Mlynarski'o pilną gyvumo Mazurką. Publika privertė jį sugrįžti ant scenos ir pavaišinti ją dar kuom-nors. P-as Sarpalius ant "bis" davė ornamentališką Sowoner D. E. Winiaski'o. Hae-

she akomponijavo ponas Bijauskas, jaunas pianistas*).

Panelė Jakševičiūtė dviejose Petraucko dainose sudainavo publikai, taip sakant, "paskutinę gulbės dainą..." Dainavo paskutiniu kartu kaip panelė Jakševičiūtė: ant rytojaus ji tapo ponia Janušaukiene, ištekėdama už Šv. Jurgio parapijos smarkaus vargonininko, p. Janušaucko, kuris gali pasigirti geriausiu bažnytiniu lietuvišku choru Chicagoje. Gali but, ačiu šitai aplinkybei, p. Jakševičiūtė padainavo ypatingai gražiai ir jausliai.

Bet šio vakaro laurai, be abejonės, priguli kvartetiui dainorių (panelių: Jakševičiūtės ir Balšaičiūtės ir p.p.: Kaspučio ir Dudo), kuris, atidainuodamas puikų žinomą kvartetą iš operos "Rigoletto", sukėlė publikoj tikrą entuzijazmą. Turėjo jį atkartoti.

Chicagoj jeigu vakaras turi but geras, tai turi but "Birutės" choras. Kitaip jau negali but. Taigi ir čia "Birutė" po p. Petraucko batuta, kaip paprastai, pasirodė musiškės publikos nuolatiniu favoritu: žmonės nepasiganėdino keturiomis, padėtomis ant programo, dainomis ir stačiai prievarta privertė išeiti chorą dar kelis kartus ant scenos ir sudainuoti dar kelias tautiškas dainas ant "bis" (atkartojimo).—

"Birutė" šiame vakare išėjo dar vienoj naujoj sau rolėj: jai buvo pavesta abelna priežiura ir vedimas viso vakaro šokių.

Balių galima skaityti iš visų atžvilgių pilnai nusisekusių: publika rinktina ir todėl čia nebuvo matytis puslaukinių išsišokimų ir šposų, kurie neretai atsitinka ten, kur balius varomas dėl "biznio"—kad tik daugiau išgertu...

Smagu "duoti kreditą" 36-ai kuopai už tokį nemažos vertės gerinimą mūsų pasilinksminimų, kurie daugumui mūsų liaudies yra netik išimtinai pasilinksminimu, bet ir, galima sakyti, vienatine mokykla geresnio ir mandagesnio apsiėjimo, bei švelnesnio užsiėmimo.

Visa šio vakaro siela buvo naujas 36-os kuopos pirmsėdis Dr. A. Zymontas, kuris buvo atsakomu šio vakaro rengėju ir vedėju. Jam ir vėl gerai žinomam Chicagoje p. Mažeikiui kaip kuopa, taip ir publika turi ištarti ačiu už surengimą smagaus priešgavėninio vakaro. Jie buvo pasižadėję kuopai parodyt, "kaip reik gerą vakarą surengti". Ir parodė.

K. Dzukas.

Iš Suvienytų Valstijų.

Sutartis su Japonija.

Washington, D. C. — Suv. Valstijos padarė su Japonija tarybas, sulyg kurių amerikėnas turės teisę Japonijoj, o japonietis Amerikoj — gyventi, keliauti, pirkliauti, įgyti nuosavybėn arba nuomuoti dirbtuves, užlaikyti savo agentus ir, žodžiu sakant, pramonijoj

*) Du paskutiniai įtraukos sakiniai ne p-o Dzuko rašyti ir parašyti buvo taip neaiškiai kad, negalint iškombinuoti, kaip tikrai turėjo buti, pavedėme zeceruii sustatyti "iš akies",—kaip jam išrodė.
Red.

ir vaizboj turėti tokią pat laisvę, kokią turi savo šalies pilietis.

Neturi but jokio skirtumo tarp tųdviejų šalių laivų kas link teisių, įgabenant ar išgabenant prekes, už kurias reikia mokėti paskirti muitai.

Pačiai Japonijai palikta reguliuoti darbininkų išeivystę iš savo šalies į Ameriką.

Alga turi spręsti apie skaitlių šeimynos narių.

Boston, Mass. — Harvardo universiteto profesorius Thomas N. Carver, kuris Harvarde išguldinėja ekonomiją, keletą dienų atgal turėjo Bostone prelekciją, kurioj aiškino, kad skaitlių vaikų tėvai turi pritaikyti prie savo uždarbio, ir kritikavo dr-o Elioto, ex-prezidento Harvardo universiteto, teoriją, anot kurios, nei morališkumas, nei ekonomija negali pritarti aprubežiavimui gimimų skaitliaus, ir kad motina privalo gimdyti syki kas dveji metai. Štai ką sako prof. Carver:

„Kas nesakytu, kad ekonomija negali išteisinti gimdymų aprubežiavimo, tai jis nesilaiko nuomonės, kurios prisilaiko daugiausia ekonomistų. Visas civilizacijos progresas ejo ir eina keliu ekonomijos. Moterystė taipgi pati per save nėra nieku kitu, kaip tik ekonomiška priemonė kontroliuoti gimdymų skaitlių. Jos (moterystės) tikslas yra padaryti kiekvieną ypata atsakoma už gentkartę, kurią ta ypata gimdo. Kuo tauta daugiau progresuoja, tuo labiau tampa aprubežiuoti joje gimimai“.

Nesveiki neapsives.

Indianapolis, Ind. — Indianos valstija išdavė įstatymą, reikalaujantį, kad jaunikiai ir nuotekos pirm šliubo butu daktaro išbandomi, ar yra fiziškai ir protiška sveiki.

Pastebėtina, kad kunigai reikalavo išduoti tokį įstatymą, o daktarai kovojo prieš jį. Visai nelogiškai išėjo — dvasiškieji, kurie tiki, buk moterystė yra dvasiškas sakramentas, privalėjo priešintis užmanymui, kuris padaro moterystę prigulinčia nuo fiziškų įstatų. Antra vertus, gydytojai, kurių profesijai daugiausia turētu rupėti fiziologiška sveikatos užduotis, rodosi, turėjo paremti tą įstatymą, nedaleidžiant poruotis ypatoms, nesveikoms kuniškai ar dvasiškai.

Galės pasirinkti sau mirtį.

Reno, Nev. — Nesenai įėjęs į galę Nevados valstijoj įstatymas apie mirties baismės budus daleidžia prasikaltėliui, pasmerktam myriop, pasirinkti sau ar buti sušaudytu, ar pakartu, ar pačiam nusinuodyti. Jeigu kuris pasirinks sau nusinuodyti, tam tikras daktaras tokiam paduos hydrocyaninės rugštis ir pamokins, kaip tą rugštį vartoti, kad greičiausia nusinuodyti. Hydrocyaninė rugštis yra tai vienas iš smarkiausių nuodų. Užtenka užsilašinti ant liežuvio vieną jos lašą, kad akymirkoj numirti. Jei gi ypata, kuriai buvo leista pasirinkti mirties budą, pažymėtu laiku nepasirinktu jo, tai ji be jokiu tolesnių ceremonijų butu pakarta.

Dainorius Caruso nusisamdo 11 kambarių už \$20.00.

New York. — Garsus tenoras italijonas Enrico Caruso nusisamdė metams 11 kambarių Knickerbocker viešbutyje, pamokėdamas už juos \$20.000.

Yra New Yorke ypatų, kurios daugiau kaip Curuso užmoka už kambarius. Taip: John W. Gates praleidžia \$40.000 už kambarius viešbutyje Plaza; kunigaikštienė Lwnff-Parlaghy — \$30.000 tame pat viešbutyje; pirklio našlė G. A. Hearn — ten pat ir tiek pat, kaip ir minėta kunigaikštienė.

Amerikoj daugiausia dykaduonių.

Suvienytose Valstijose yra daug daugiau dykaduonių, negu kur kitur; čia teužsiima koku nors darbu dėlei pelno vos apie 39 procentai visų gyventojų.

Anglijoj yra 44 procentai žmonių, dirbančių už užmokestį. Vengrijoj — 45 proc., Vokietijoje 45 ir pusė proc., Belgijoj — 46 proc., Italijoj — 50 proc., Francuzijoj — 51 proc. ir Austrijoj 51 ir pusė proc.

Iš kitur.

Chinija užganėdina Maskoliją.

Peterburgas. — Užrubežinių dalykų ministerija apskelbė, kad Chinija sutinka ir toliaus laikytis 1881 m. traktato. Chinija pilnai užganėdina keturis svarbiausius Rusijos reikalavimus. Kas link dviejų antraeilinių reikalavimų, tai dar nėra pilnos sutarties; bet Rusija tikisi, kad ir tuos reikalavimus Chinija patenkins.

Chinija stropiai pradėjo kovoti su džuma.

Pekinas. — Chinijos valdžia galiaus griebiasi su didžiausia energija sustabdyti džumą. Aštriausiai prižiurima, kad visi nuo džumos mirę butu deginami, nors tai yra priešinga žmonių tikėjimui. Abelnai visi naujaisi budai yra vartojami kovoj su ta epidemija.

Mexico.

Mexico. — Revoliucionieriai po vadovyste gen. Magono mušyje su valdiška kariumene po vadovyste gen. Navarro ties Guadalupe paliko 90 negyvų. Valdžios nuostoliai dar nežinomi.

Chihuahua, vas. 24. — Mexico kareiviai daro apkasas apie šį miestą ir laukia ateinant revoliucionierių su gen. Madero.

Calexico, Cal. vas. 25. — Daugelis amerikony perėjo į Mexico ir susijungė su rovoliucionieriais po vadovyste gen. Loyeva. Revoliucionieriai laiko apsupę miestą Mexicali; jie yra gerai apsikasę ir turi pakaktinai amunicijos.

Girdėtis, kad Mexico valdžia protestuosianti prieš didelius skaitlius amerikony, iš Californijos pereinančių į Mexico ir podraug su revoliucionieriais kovojančių prieš Mexico valdžią. Diaz norįs susitaikyti su revoliucionieriais, bet tie nepriimsią nuo jo jokių taikos išlygų — jų tikslas esąs prašalinti "sentėvij" Diaz nuo prezidentystės, o jo vieton įstatyti Madero, kurio juk ir žmonės geidžią sau už prezidentą.

Vokietijos urėdninkai parsidavėliai.

Berlynas. — Vadas vokiečių socialistų Bebel laikraštiniame straipsnyje, pašvęstame atminčiai neseniai mirusio garsaus socialisto Singer'io, pasakė, kad Singer žinojo visas valdžios paslaptis, nes pati slaptoji policija už pinigus išduodavo jam tas paslaptis.

Ta žinia padarė ant valdžios tokį įspūdį, kad vidaus dalykų ministeris Dallwitz Prusų seime ėmė bombarduoti socialistus kaip niekšus ir kuone tėvynės išdavikus, kurie nesidrovi net valdiškus viršininkus papirkinėti.

Štai Bebel, atsakydamas ant ministerio užsipuolimų, pagarsina kitame savo straipsnyje, kad valdiški urėdninkai pirmi pasisiūlijo socialistams patarnauti, jeigu tie primokės, ir kad socialistai su noru priėmė urėdninkų propoziciją, bet niekuomet ne pirmi socialistai papirkinėjo valdžios tarnus. "Todėl-gi išmetinėjimai, kuriuos ministeris padarė socialistams", sarkastiškai pastebi Bebel, "neturi ne tik galvos, bet ir kojų. Negali būti čia nei kalbos apie vedimą valdininkų ant kelio grieko, sykį jau jie patys buvo ant to kelio, pasiulydami savo patarnavimus".

Vokietija nežinanti, kas tai yra bedarbė.

Berlynas. — Pagal paskutinįjį Prusų darbo biuro raportą, Prusuose nėra tokio klausimo, kaip bedarbė; priešingai, tenai nėra pakaktinai darbininkų.

1909 metais darbininkų, jieškojusių darbo per įvairius darbo biurus, buvo 687,924; gi reikalaujamųjų per tuos biurus darbininkų skaitlius buvo 1,102,771.

Vokietija turi 64,896,881 gyventoją.

Berlynas. — Sulyg praeitų metų gruodžio surašo, visoje Vokietijoje buvo 64,896,891 gyventojas. 1905 m. surašas parodo, kad tais metais buvo 60,641,278 gyventojai. Taigi į penkerius metus priaugo 4 milijonai suvirš. Vienos tik Prusijos gyventojų dabar yra 40,157,573.

Portugalijos monarchistai nušauna ministerį.

Guarda, Port. — Publiškų (viešų) darbų ministeris atvyko į Guardą, nuėjo į kazermes ir nuo stogo ėmė sakyti prakalbą į susirinkusią minią. Jam bekalbant, keli monarchistai iš minios šovė į jį ir jis nuvirto nuo stogo negyvas. Kilo didelis sumišimas. Kareiviai pradėjo šaudyti į minią, kuri neužilgo išsiskirstė, palikdama ant vietos keletą lavonų vyrų, moterų ir vaikų.

Arabai užmuša 50 turkų.

Judah, Arabia. — Aplinkinės arabų gentys po vadovystę Seyid Idrisee užgrobė daug turkų amunicijos ir provizijos, skiriamų turkų garnizonui Elhujjeh'e. Gubernatoriaus vietininkas mieste Loheia pasišaukė rotą kareivių ir su jais užpuolė ant arabų, kad atimti nuo jų išplėšą. Arabai buvo gerai apsiginklavę, stjo į kovą ir užmušė 50 turkų. Kiti spėjo pabėgti.

Haiti kariumenė, pamušusi revoliucionierius, šaudosi tarp savęs.

Cape Haitien. — Dalis valdiškos kariumenės po

pergalėjimui sukilėlių, neturėdama kur daugiau parodyti savo narsumą, nutarė pasimušti tarp savęs. Du pulkai išėjo už miesto ir, persiskyrę, ėmė šaudyti į kits kitą. Iki atsiųsta iš miesto kariumenė numalšino narsuolius, jau 10 jų buvo negyvių.

Italijoje bedarbė; tukstančiai badauja.

Roma. — Pramonija šiuom laiku Italijoje labai palengva tekuta. Daugybė bedarbių darbininkų su šeimynomis badauja. Šimtai šeimynų, negalinčių užsimokėti už bustus, gyvena už miestų šėtruose. Nors valdžia ir rupinasi pagelbėti nelaimingiems, bet lygšiol šiuo bei tuo tesušelpta vos apie trečdalį bedarbių beduonių.

Airiai nepasiduoda.

Londonas. — Airių partija Anglijos parlamente nutarė nedalyvauti Anglijos karaliaus Jurgio V karunavimo iškilmėse. Ta partija jau nuo 1890 m. (kada ji susitvėrė) nedalyvauja jokiose karališkose iškilmėse, tuo išreikšdama nepasiganėdinimą iš Anglijos valdonų, kurie Irlandijos tiesas varžo. Šimet partija pasisakė neimsianti dalyvumo karaliaus karunavimo iškilmėse, idant nesupykinti anglų, kurie kovoja už autonomiją Irlandijos, ir podraug padaryti įspūdį, jog Irlandija tol nepalies kovojuosi, kol negaus pilnos pilietės teisių.

Klerikalai kelia teatre riaušes prieš žydą autorių.

Paryžius. — Teatre Comedie Francaise laike perstatymo veikalo "Apres Moi", kurio autoriumi yra žydas Henry Berstein, klerikalai (kurie išanksto buvo susitarę), išsimėtę po visą teatrą, pradėjo švilpti, šaukti, ragais triubyti ir kolyti žydą-autorių; jie norėjo nedaleisti atlošti tą veikalą. Bet policija laiku pribuvo ir po karštų imtynių areštavo 18 demonstrantų. Kiek palaukus kasžin kas iš klerikalų paleido burį karvelių, kuriuos prisiėjo išgauti pirm, negu galima buvo tęsti perstatymą. Po to likę demonstrantai ėmė šaukti: "Šalin su žydais!" ir pakėlė iš naujo didelį sumišimą. Policija areštavo dar kelis tuščiaagalvius, ir veikalas šiaip-taip atlošta iki galui.

Lietuviai kitur.

Londonas. Keletas metų atgal Londono priemiestyje Lilverstovne gyveno didokas lietuvių skaičius. Jie visi tuomet užsidirbdavo pusėtinai įvairiose dirbtuvėse. Bet dabartiniu laiku retas tik lietuvis patenka ten į dirbtuvę dėl to, kad mūsų žmonės buvo prasimanę dirbtuvių prižiūrėtojams kyšius siulyti. Laikui bėgant lietuviams kaskart sunkiau darosi Londone gyventi, sunkiau, kad ir menką, uždarbį gauti. Kuriam dar pasiseka greitai anglų kalba pramokti, tam lengviau ir į geresnę dirbtuvę patekti, ir mūsų tarpe yra tokių, kurie gana gerus uždarbius turi. Tik jie nemoka, ar nenori savo uždarbį geram tikslui suvartoti, o išmaino visa ką į degtinę. Tai visi mūsų išeiviai—vienu žodžiu tariant—gyvena čia vargingai.

Skirtumas tik tame, jog vieni vargsta del mažų uždarbių, kiti del savo ištvirkimo. Šviestis čionikščiai lietuviai irgi zovada nešoksta. Iš laikraščių pareina į Londoną tik "Šaltinis" ir "Vienybė" ir tai kunigui K. Matulaičiui tarpininkaujant. Pirmeivių laikraščiams kun. K. Mat. stengiasi visur koją pakišti. Daugiausia laikraščiai pardavinėjami atskirais numeriais, kaip tai: "Šaltinis", "Rygos Garsas", "Rygos Naujienos" ir kit. Pareitais metais buvo pardavinėjamas "Liet. Uk." Šiomet nematyti. Tie, kurie įpratę yra skaityti, už vis griebia "Rygos Naujienas", po tam "Lietuvos Žinias", tik dejuoja, kad tų paskutinių labai mažas formatas.

MARGUMYNAI.

EDISONO PIRMUTINIS ČEKIS.

Edisono autobiografijoje (savo paties gyvenimo aprašyme), kuri tik-ką išėjo iš po spaudos, pasakojama, kaip garsusis išradėjas užsipelnijo pirmutinį čekį.

Edisonas buvo perleidęs Telegrafo kompanijai tulus savo išrastus pagerinimus. Kuomet Edisonas turėjo gauti užmokestį, kompanijos pirmininkas gen. Lefert užkvietė Edisoną pas save ir tuoj be jokių ceremonijų užklause, kiek Edisonas nori už savo išradimus.

"Aš bijojau bent kaip prasitarti", pasakoja Edisonas, "nes bijojau, kad, jeigu pasakysiu 5,000 dol., tai gal negausiu nieko. Tai buvo baisiausias momentas mano gyvenime. Mąščiau šiaip ir taip, ką atsakius. Ant galo, tariau: "Malonėkite siulyti". Pats nusistebėjau iš savo drąsos. Dabar baimės visai nebuvo manyje—jaučiausi lig žaibo užgautas". — "Ką manote apie 40,000 dol.?" paklausė gen. Lefert. Dabar bandžiau užsilaikyti ramiai ir nedrebėti. Bijojau, kad jis neišgirštu mano širdies plakimo. Su dideliu pasistengimu tariau taip ramiai, kaip galėjau: "Aš sutinku su tomi".

Už dviejų dienų Edisonas turėjo gauti kontraktą, ant kurio turėjo pasirašyti. Vienok jis prisipažįsta, kad jis vistiek joku budu negalėjo įsitikrinti, kad tai buvo dalykas tikras, o ne koksai sapnas. Jis dvi nakti iš susijudinimo negalėjo miegoti. Už dviejų dienų Edisonas pasirašė po kontraktu ir gavo čekį ant 40,000 dol. Kaip su čekių jam ėjosi, tai tegul jis pats papasakoja:

"Skubinausi į banką, kur už čekį turėjau gauti pinigų. Bet vis man tas dalykas išrodė lig-kad sapnas. Į banką tuokart įkėliau pirmąsyk savo koją. Atsistočiau gale eilės žmonių, kurie taip-pat kaip ir aš norėjo pinigų gauti. Kada atėjo mano sykis, aš padaviau čekį. Suprantamas dalykas, pasirašęs po juomi nebuvo. Kasierius apžiūrėjo čekį, sumurmėjo kažin-ką tokio, ko aš nesupratau, ir atidavė čekį atgal. Mano dvasia visai nupuolė ir kojos drebėjo. Dar sykį daviau kasieriui čekį, bet taip-pat, kaip ir pirmąsyk, kaž-ką sumurmėjo ir sugražino man čekį."

Nuliudęs Edisonas apleido banką, manydamas, kad prigautas. Jis prisipažįsta, kad jis niekad nesijaute taip nelaimingu kaip tada.

Vienok greitu laiku dasizinojo, dėlko jo čekio*) nepriėmė, ir neužilgo po tam gavo savo pinigų. Bet banko kasierius dar sykį pasidarė sau juoką iš Edisono: visus 40,000 dol. išmokėjo mažos sumos popieromis, taip kad Edisonas prisikimšo savo visus kišenių. Nežinodamas, kur tiek daug pinigų dėti, jis kreipėsi dėl patarimo pas generolą Lafert'ą, kuris tuos pinigų Edisonui padėjo į banką. . . . .n.

L. N. Tolstoj.

Septynios žvaigždės.

Kartą ant visos žemės užėjo didelė sausuma: išdžiuvo šaltiniai, ūpės ir ežerai. Nudžiuvo medžiai, krūmai ir žolė; mirė žmonės, žvėrys ir paukščiai.

Vieną naktį tula maža mergaitė, su ašinėliu rankutėje, išbėgo jieškoti vandens savo sergančiai motynai. Niekur neradusi vandens, pailsusi ji atsigulė į žolę ir užmigo. Po kokios valandėlės ji pabudo ir — o tu džiaugsme — rado ašinėlį pilną tyro, kaip gintaras, vandens. Ji pridėjo indą prie lūpų ir jau norėjo gerti, bet apmąščiusi, jog gali pristigti motynėlei, nuleido pakeltą rankutę ir ėjo namo.

Labai besiskubindama nei nematė, kaip užbėgo ant mažo šunelio — puolė ir išmetė ašinėlį. Todėl greitai griebė jį, kad bent išgelbėti dar likusį vandens; bet pasirodė, jog ašinėlis buvo nupuolęs ant dugno ir vanduo neišsiliejęs.

Šunelis žiūrėjo į ją ir gailiai unktė. Mergaitė įpylė į mažą rankutę lašelį vandens ir pagirdė šunelį. Tas atsigavo ir pradėjo linksmai šokinėti. Kuomet mergaitė paėmė ašinėlį, jis iš molinio buvo persimainęs į sidabrinį. Mergaitė tekina parbėgo namo ir padavė motynai vandenį. Bet motyna tarė: "geriau gerk tu pati—aš ar šiaip, ar taip, vis mirsiu". Ir ašinėlis ūmai iš sidabrinio persimainė į auksinį. Mergaitė buvo labai ištroškusi, bet tik ką pridėjo ašinėlį prie lūpų, — prasidarė durys, ir į grinčią įėjo ištroškęs keleivis, kuris meldė, kad duotų jam gerti. Mergaitė nurijo seiles, ir padavė ašinėlį atsilankiusiam svečiui. Toje pat valandėlėje iš ašinėlio išsoko septyni diemantai ir vanduo visa sraune pradėjo tekėti, kaip iš šaltinio.

Šie septyni diemantai kilo vis augščiau ir augščiau, ligi pasiekė patį dangų, kur ir pasilko ir persimainė į mirgančias žvaigždes. Kas vakarą mes jas matome ant daugaus ties mūsų galvomis ir jas vadiname "Gryžulio Ratais" arba "Didžiąja Meška".

Vertė *Menkutis*.

*) Kad gauti pinigų ant čekio, savininkas čekio turi ant jo pasirašyti; o jeigu bankas nepažįsta savininko, tai bankas tada tik teišduoda pažymėtą ant čekio sumą, kada kas kitas, turintis tiek ar daugiau turto, kaip ant čekio pažymėta, pasirašo ant to čekio, paįudydamas, kad ypata, norinti iškeisti čekį, tikrai yra ta pati, kuriai čekis buvo išduotas.

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

Newark, N. J. 27 kp. bus susirinkimas 8 kovo paprastoje svetainėje. Malonesite visi nariai pributi. Sekr. J. Dobinis.

Westville, Ill. 18 kp. bus susirinkimas nedėlioje, 5 kovo, 2-ą val. po pietų, miesto svetainėje. Visi nariai būtinai turi pributi, o nepribuvus, bus uždėta bausmė, nes taip yra nutarta pereiname susirinkime. Kuopa visada laikys mėnesinius susirinkimus pirmą nedėdienį po pirmam kožno mėnesio. Sek. Ed. Zanievskis.

Stamford, Conn. 168 kp. laikys savo bertaininį susirinkimą 5 kovo, salėje John Rocks, 115 Browns ave. Visi susirinkimai bus laikomi pirmą nedėdienį kožną mėnesį minetoje salėje. Sekr. F. Naikelis.

Puritan, Pa. 163 kp. bus laikomas susirinkimas 5 kovo, p. K. Kundroto svetainėje, 1 val. po pietų. Meldžiu visų draugų susirinkti. Sekr. Ant. Cebatorius.

Elizabeth, N. J. 3 kp. laikys savo mėnesinį susirinkimą sėdėdos vakare, 8 kovo salėje p. Jenčaitienės, 109 Pine St. Todėl malonėkite visi nariai but ir užsimokėti, nes nevaikšiosim rinkdami, o neužsimokėję tapsite suspenduotais. Sekr. A. S. Pileskas.

Plymouth, Pa. 6 kp. bus susirinkimas 12 kovo, 3 val. po pietų, svetainėje A. Stravinsko, būtinai turite susirinkti visi nariai. Taipgi yra kviečiami visi Plymouth'o ir apielinkes S. L. A. kuopų viršininkai atsilankyti minetoje dienoje ir paskirtoje valandoje platesniam apkalbėjimui S.L.A. bėgančių reikalų. Rašt. M. Zalietskis.

Shenandoah, Pa. 23 kp. nariai malonesite atsilankyti į ateinantį susirinkimą 12 kovo, 1 val. po pietų, Wilkinson'o svetainėje, kampas Main ir Lloyd gat. užsimokėti ir atsiimti mokesčių knygelę, nes jau yra kuopos knygos sutaisytos pagal naują tvarką ir užtat mokesčiai bus imamos tik ant naujų knygelėlių. Sek. J. Bridickas.

Wilkes-Barre, Pa. 35 kp. laikys mėnesinį susirinkimą nedėlioje, 12 kovo, 6:30 val. vakare, svetainėje J. Kunco, 243 E. Market St. Todėl meldžiu visus narius susirinkti ir užsimokėti mokesčius, kurie dar neužsimokėję; o taipgi bus nominavimas kandidatų ant S.L.A. prezidento, vice-prezidento, išdo globėjo ir centrališko daktaro kvotėjo. Rašt. M. R. Botiriute.

Frankford, Pa. 170 kp. nepaprastas susirinkimas atsibus 8 d. kovo. Lietuvių Kliūbo name, Cambridge ir kamp. Margaret St. Norintieji bendrai veikti visi susirinkit, o pagalios ir kiekvieno yra pareiga. Atsiveskite naujų narių prirašyti prie S.L.A. Sekr. Al. Reikas.

E. St. Louis, Ill. 88 kp. susirinkimai bus laikomi kas pirmą nedėdienį po 1-mai dienai kožno mėn. kiekvienim mėnesij. 2-ą val. po pietų, S. Jocio salėje, 537 Collinsville ave. Sąnariai teiksisi atkreipt savo atydą į šį pranešimą ir lankytis į susirinkimus. Sekantis susirinkimas išpuola 5 kovo; sekantis 2 balandžio ir t.t. Prot. Rašt. Pr. Keserauskas.

P.S. 88 kuopos nariams atmintina, jog mokesčiai daugiau nesirinks po stebas ir t. p., nes yra paskirti tam tikslui susirinkima ir norintieji priguleti atsilankykite. Rašt.

Tėvynės Mylėtojų Draugija vėl garsina gražią dovaną.

Nespėjo visuomenė atsidžiaugti Kudirkos raštais, o Tėv. Myl. Dr. vėl parupino gražią ir naudingą dovaną. Šiuosmet sueina 10 metų nuo mirties **P. Vaičalčio** — vieno iš jausmingiausių mūsų poetų. Delei šitų sukaktuvių paminėjimo Tėvynės Myl. Draugija pasiryžo išdalinti **visai dykai P. Vaičalčio eiles**. Jas gali gauti kiekvienas patol, pakol jų užteks TMD. knygyne. **Vaičalčio eilės yra knyga iš 165 pusl. su poeto portretu** ir prekioja visur 50 centų. Kaip ją gauti? TMD. garsina dar sekančias knygas savo laidos:

1 ZEMĖS ISTORIJA. Šita knygelė turi 56 puslapius, padabintus 79 paveikslais. Čia aiškiai nupiešta, kokiū būdu formavosi žemė, kaip atsirado kalnai, kloniai, ledynai, anglys ir t. t. Koki navatni ir milžiniški žvėrys, paukščiai ir medžiai gyveno anais laikais. Anglekasiams ypatingai šita knygelė gal būt žindgeidi. Prekė tik 15 centų.

2 KAIP ŽMOGUS GYVENO ANT ŽEMĖS. Knygutė iš 47 puslapių su 25 paveikslais. Kas nori dasižinoti, kaip žmonės senovėj pliki kartu su meškomis urvuose gyveno, kaip seniaus žmogieną valgydavo, pakol žmogaus protas ir dora neišsilavino — tegul skaito šią knygelę. Kalba lengva ir suprantama. Smagesnės knygelės savo gyvenime neskaičiau. Prekė 10 centų.

3 VANDUO ANT ŽEMĖS, PO ŽEME IR VIRŠUJĖ ŽEMĖS. Knygutė turi 33 pusl. ir 6 paveikslus. Jau pats vardas parodo jos žingėdamą. Čia rasi trumpai, bet suprantamai išaiškintą daug dalykų, apie kurias gal nekartą sau galvą laužei, negalėdamas suprasti stebuklingų gamtos paslapčių. Prekė 10 centų.

4 GEOLOGIJA. Knyga 144 puslapių su 47 paveikslais. Geologija reiškia mokslas apie žemę — vienas iš žingėdžiausių ir svarbiausių mokslų, ačiu kuriam daug stebuklingai žingėdžių žemės paslapčių dasižinuota. Prekė 30 centų.

Šitos visos keturios knygelės tveria kaip ir vieną kompletą apie žemę ir kas ant jos randasi. Kiekvienam reik tą žinot. Labai tinka prelekcijoms ir prakalboms.

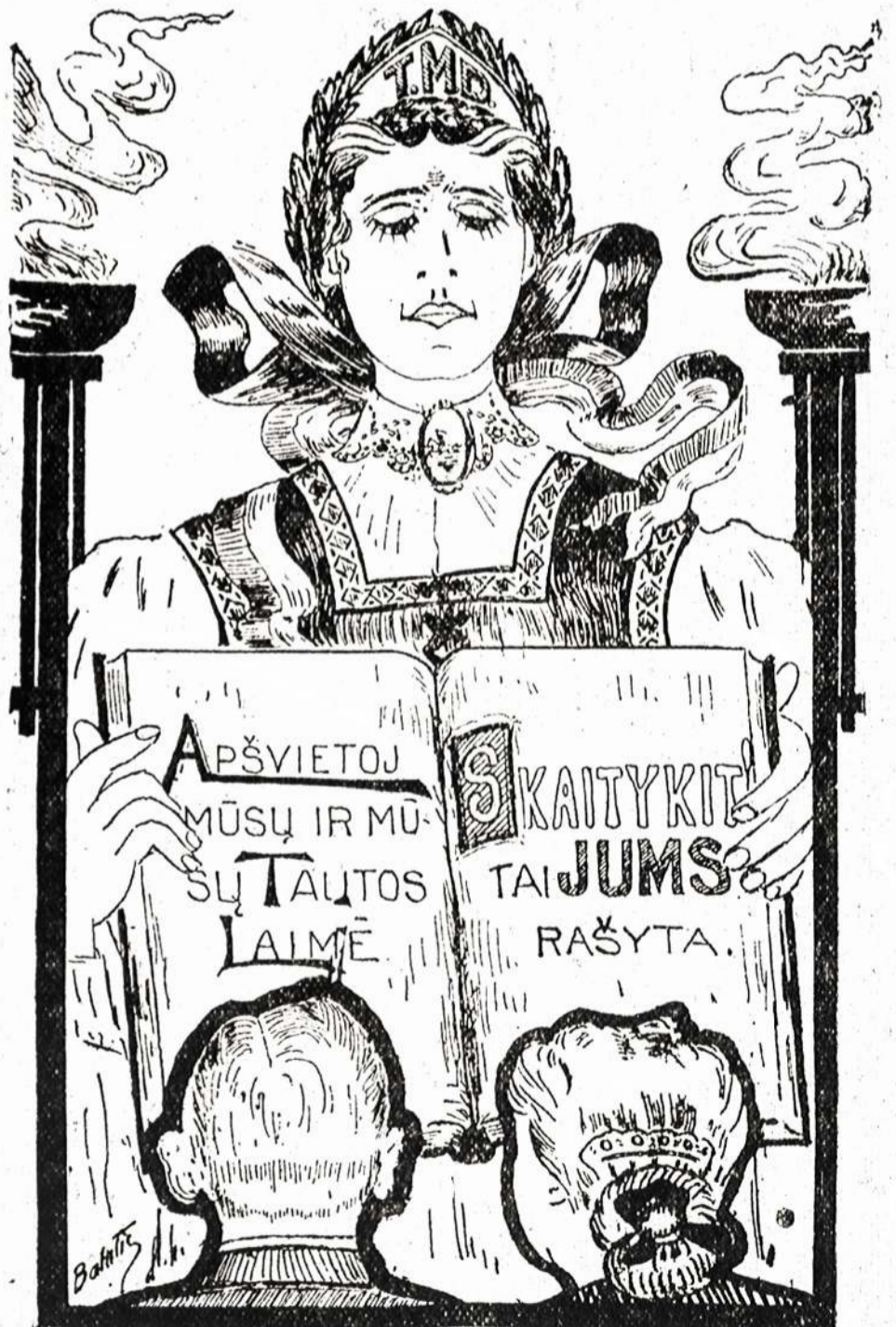
5 KAIP SUTAIŠYTAS ŽMOGAUS KŪNAS. Didelės vertės knyga 144 puslapių su 27 paveikslais. Nebūtų nei dešimtos dalies ligonių, jeigu visi skaitytų šią knygą. Ligos tankiausia paena iš nežinojimo savęs.

6 CHEMIJA. Diktoka, prieinamai parašyta, knygelė 116 puslapių didumo su 36 paveikslais. Vienatinė lietuvių kalboje.

Visos šitos 6 knygos visur prekioja 1 dol. 25 centus. Prie šitų visų knygų TMD. pridėda dar minėtas VAIČALČIO eiles ir atiduoda viską **tiktai už vieną dolerį**, o TMD. sąnariams (užsimokėjusiems už 1911 m.) tik už 75 centus. TMD. užmokės net persiuntimą. Šitos visos 7 knygos turi su viršum 700 puslapių, 161 paveikslėlių ir niekur negausite pigiau nei už \$1.75.

700 puslapių sveiko, naudingo, pamokinančio ir smagaus skaitymo už \$1.00.

Tuojaus išpirk "Money Order" už \$1.00 ant tokio vardo: A. J. POVILAUKA, 804 Bank st., Waterbury, Conn. ir pasiųskit jį TMD. Sekretoriui J. DAGIUI, 3252 So. Halsted, st., Chicago, Ill. ir gausitę visą krūvą gražių knygų. TMD. sąnariams tik 75 centai, visiems kitiems tik doleris.

Nepraleisk šitos naudingos ir geros progos!

Nes kita tokia, gal negreit atsitiks.

Važiukite ir pirkite sau lotą arba namą Naujai prasidedančiam Diddarbiniam Mieste **Gery, Indiana.**

Kuris neseniai prasidėjo tik 4 metai ir jau smarkiai pradėjo augti, kur ir tavo loto prekės sykiu užaugs į trigubus pinigus. Miestas GARY yra statomas netoli nuo Chicagos tik 26 mylios, ant pat kranto Ežero "Lake" Michigan, to paties kur prie Chicagai prieina. Mieste GARY, yra geriausia vieta, gyvenimui, darbui ir bizniui.

Dabartinės prekės lotų po \$150 ir augščiau. Kas negali visų pinigų užmokėti už lotą, mes duodame ant lengvų išmokėjimų. \$50.00 įmokėti, o likusius po \$10 ant mėnesio. Taip kad kožnas darbininkas gali lengvai prasidėti kilti augštin į prapertes.

Po išmokėjimui už lotą, mes statome namus (hauzas) ant visai lengvų išmokėjimų. Teipgi turime daugel gatavų naujų hauzų ant pardavimo po visą miestą GARY INDIANA ir CHICAGĄ.

Gary mieste stato didžiausius milžiniškus fabrikus, ką randasi visoj pasaulej: jų vardai sekanti:

- 1 India Steel Co., jau beveik pastatytas, kuriame dirba jau 15,000 darbininkų, o kaip jį visai užbaigs ir įrengs tąsyk dirbs 30,000 darb.
- 2 Nationale Tube Co., dabar yra budavojamas, bus gatavas apie ateinantį rudeni kurs dirbs..... 15,000 ..
- 3 American Locomotive Works, dar yra budavojamas, kaip bus užbaigtas tąsyk dirbs..... 15,000 ..
- 4 American Car & Foundry Co., dar yra budavojamas, kaip bus užbaigtas tąsyk dirbs..... 12,000 ..
- 5 American Tin Plate Co., jau yra beveik gatavas, kuris pradės dirbti ateinantį Mojaus mėnesį..... 10,000 ..
- 6 American Sheet & Wire Co., dar yra budavojamas, kaip bus užbaigtas tąsyk dirbs..... 8,000 ..
- 7 American Bridge Co., jau beveik yra užbaigtas ir apie ateinantį Mojaus mėnesį pradės dirbti..... 5,000 ..
- 8 Nut & Bolt Works, yra pradetas budavot, kaip bus gatavas tąsyk dirbs ..... 5,000 ..
- 9 Car Coupler Works, yra pradetas budavot, kaip bus užbaigtas tąsyk dirbs..... 1,000 ..
- 10 Universal Portland Cement Co., dar jau vienas fabrikas gatavas jau dirba apie..... 3,000 ..

O dar vel kitą tos pačios kompanijos fabriką budavoja, kurs kaštuos pustrėčio milijono dolerių.

Taipgi dar daugel kitokių visokių fabrikų rengia statyti, kelis automobilių fabrikus, kriaučių šapą, muilo fabriką, skrybelių, vilnoniu ir šiaudinių ir kitokių. ¶ Dabar jau mieste GARY yra apie 30,000 gyventojų, o kaip užbaigs tuos visus viršminėtus fabrikus, tąsyk apsigyvens apie 500,000 gyventojų. Tai pamyslik savo galva koks miestas bus didelis ir į kokią prekių tie lotai ateis. ¶ Miestas Gary reikalauja ant ateinančios vasaros 10,000 naujų namų del gyvenimo, nes labai daug darbininkų reikalauja tie nauji fabrikai, kuriuos jau atidarys (paleis) dirbti nuo ateinančio Mojaus mėnesio apie 15,000 darbininkų, dar viršaus prie tų kur dabar yra.

Dabar mes parduodam lotus arti tų didelių fabrikų. Turime gerų kampinių lotų del biznių, prie bizniškų gatvių ir aplinkinej, kur Lietuvišką Bažnyčią statys. Tuos lotus dar speciališka pigiai parduodam ir ant visai lengvų išmokėjimų, kurių kitą metų nē už trigubus pinigus nepirksite. Todelgi pasiskubinkite dabartiniu pirkimu lotų, kurie norite padvigubinti savo pinigus trumpu laiku, kaip kad kiti jau dar naudojami gaudami trigubus pinigus savo lotus, kurie pirkto metais pirmiau; taip tamista tą naudą dastosi. Per mus pirkdami visada gausite tikras savasties popieras. Visi kurie per mus nusipirko lotus, liko užganedintais, taip ir Tamsta busi užganedintas, jeigu atsišauksi prie mūsų ypatiška arba per laišką ant žemiau parodyto adreso.

Parduodam Farmas visose dalyse Amerikos visai ant lengvų išmokėjimų, išdirbtas su įprovom ir naujas.

Apsaugoju (Inšurinu) nuo ugnies: Namus, Biznius ir Naminius Rakandus, prie geriausių kompanijų.

Tarpininkauju visokiose provose už sužeidimus ir visokius turtus ir taip abelnai visokiose.

Einu už perkaltetoją ant visokių sudų ir kitokių reikalų, visur privedu prie geriausių lowjerių (advokatų), ką randasi visoj Amerikoj. Padavęs man provą niekad man nepragrajysi. Kožname viršminėtame reikale kreipkis ant žemiau parodyto adreso ypatiška arba per laišką, o aš gavęs žinią esu visada pasirengęs patarnauti kuogeriausiai.

Pasarga kaip rasti ir nuvažiuoti in Gary, Indiana.

Mes važiuojame į Gary iš Chicagos kožną dieną 19 val. iš ryto neskyriant ir Nedėlioms. Kas iš Chicagos nori važiuoti tai mel-džiam ateiti į Chicagos Ofisą ant žemiau parodyto adreso prieš 10 val. iš ryto, tai mes duosime tikietus ir galėsite sykiu važiuoti. (Musų Chicagos Ofisas taipgi atdaras kožną vakarą iki 10 val. mumis galite rasti). Mes važiuojame visada ant Lake Shore treino ant La Salle ir Van Buren Streets. Kožną rymetį mumis galite rasti ant Dypó nuo 10 val. iki 10:45 m., nes treinas tada išeina į Gary. O iš kitur nuvažiavę į Gary rasite mumis kožną dieną 12 val. ant dypo su dideliu automobilium belaukiant, su kuriuom mes apvešime aplinkui visą miestą ir aprodysim abelnai visą jo stovį, tąsyk galesite patys pasiskirti sau lotą arba namą kur tik norėsite, kas pirsks lotą, tam kelionė ir visi kaštai bus atgrąžinti. Klauskitės:

JOSEPH ZACKER, Lietuviškas Generališkas Agentas

GARY SECURITIES COMPANY, Incorporated Capital Stock \$50,000.

Chicago Ofisas:

1817 South Union Street

Telephone Canal 4126

Gary Ofisas:

Main St. & 15-th Avenue

Telephone Gary 560

Visiems naudinga!

Kišėninis Atlasas viso pasaulio arba žemlapinė knygelė, kuri turi 476 puslapius, didumo 3½x5½. Angliškoje kalboje. Mapos, kurios parodo gelžinkelius, vandenį ir kalnus; Sąvienytų Valstijų status, teritorijas ir kiek state miestų, ir kiek gyventojų visame state, ir kiek atskiruose miestuose, — taip ir viso pasaulio miestų. Kaina 50c. Galima gaut pas

M. M. DOVYDAITĮ,

606 E 3-rd st.,

Wilmington, Del.

Simon Mack

Lietuviškas Bankierius

Įsteigta 1888 m.

155 1-st Street, Elizabeth, N. J.

Pripažintas per valstiją N. J.

Dabar tapo perkelta į naują ofisą, į mano locną namą.

Laivakortes parduodam ant visų linijų ir ant greitų laivų.

Pinigus mainom ir siunčiam į visas dalis svieto greitai.

Už padėtus pinigus į mūsų banką, mokame 3-čią procentą ir atsakomybė užtikrinta. Ateik arba rašyk S. MACK.

SLA. Pildomoji Taryba.

PREZIDENTAS:

M. J. Damijonaitis,
812 — 33-rd St., Chicago, Ill.

VICE-PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

SEKRETORIUS:

J. Žemantauskas,
807 W. 30-th St., New York, N. Y.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBĖJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

DAKTARAS-KVOTEJAS:

F. Matulaitis,
495 E. Broadway So. Boston, Mass.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

B. K. Balevičia,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

Nariams SLA. knygos už puse kainos.

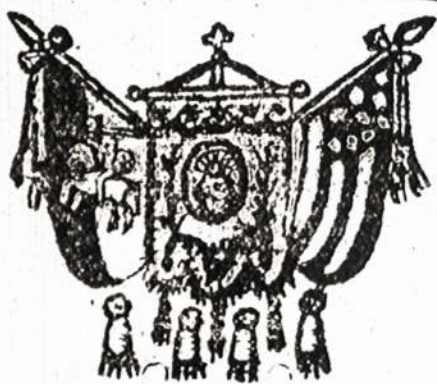
1 Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217	kaina 50 c.
2 Lietuviška Chrestomatija, pusl. 178	40 c.
3 Dėdai ir Gražina, pusl. 261	25 c.
4 Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
5 Gibsinis Jotis, pusl. 38	15 c.
6 Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10 c.
7 Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
8 Kražių skerdynė, pusl. 77	15 c.
9 Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
10 Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
11 Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
12 Lietuviai Amerikoje, pusl. 174	\$1.00
13 Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
14 Našlaitė (Drama keturių veikmių)	10 c.
15 Petras Žemaitis, pusl. 69	20 c.
16 Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba)	\$1.00
17 Dirva, pusl. 123 1898 m. vienas num.	75 c.
18 "Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po 50c	

KNYGIUS:

S. Astramskas

307 W. 30-th St. New York City.

Lietuviai! rašykite priešius. Liet. A., dauginkit sąnarių ir kuopų skaitlių!...

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinioms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vellavas, Szarpas, Juostas, ženklellius, kepures ir marszalkoms pardedus, teipgi visus bažnytinius aprėdalu. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.

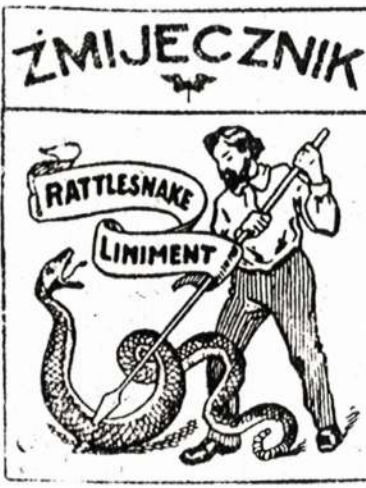
1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo Degimo krutinėje Galvos skaudėjimo Kateros Užsišaldymo Neuralgijos nuo Gerklės skaudėjimo

Mešlungio Skausmo krutinėje, nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvumo sprando Skaudėjimo: sonuose Rankų ir Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisonėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė igonbučiai, arba paslapti ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškia (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornykas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N. Y. in SCRANTON PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galite gauti LAIKRODŽIU, LAIKRODĖLIU, LENCUGĖLIU, PUIKIU ŽIEDU, SPILKU, KALČIKU, KOMPASU, KRYŽIUKU. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPČIU, KLERNETU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokių muzikališkų instrumentu. Geru BRITVU, visokio skyriaus DRUKAVOJIMUI MAŠINUKIU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GUMINIU LITARU, ISTORIŠKU ir MALDA-KNYGIU, visokiu gražiu POPIERIU gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINĄ už 25c., 5 tuz. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, dročiai apdaryta, su prisiuntimu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiųsdami tikrą savo adresą ir už 5c, markę gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų daigtu. Aš gvarantuojau, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordėlius išsiunčiu greitai i visus Amerikos ir KanaDOS kraštus. Perkupčiai gali gaut pirtk tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordėliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.

